

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Swift, Jonathan.; Skreven paa Engelsk ... og deraf i det Danske oversat ved C. Hamming.

Titel | Title:

Capitain Lemuel Gullivers Reise til
Brobdingnag eller de Store Folk

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kiøbenhavn : August Friederich Stein, 1775

Fysiske størrelse | Physical extent:

[4], 140 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

58.-167.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 08705 2

+ REX

Capitain
Lemuel Gullivers
R e i s e
til
B r o b d i n g n a g
eller
de Store Folk.

Skreven paa Engelsk
af den berømte
Dr. Jonathan Swift,
og
deraf i det Danske oversat
ved
C. Hamming.

Kiøbenhavn 1775.
Trykt hos August Friderich Stein, boende
i Skidenstrædet No. 171.

210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721

9719 16

3

Dr. Jonathan Swift
of the University
Oxford has English

80
 10000 10000 10000 10000
 10000 10000 10000 10000

I n d h o l d.

Første Kapitel.

En stor Storm beskrives; den lange Baad udsendes til at hente Vand: Authør gaaer med den for at besee Landet. Han bliver efterladt i Land, bliver grebet af een af Indbyggerne, og bringes til en Bondes Huus. Hvorledes han bliver modtagen, med andre Omstændigheder, som hændte ham. En Beskrivelse over Indbyggerne. S. 1.

Andet Kapitel.

En Beskrivelse over Bondens Datter. Authør bringes til Riøbstaden, og siden til Hovedstaden. Omstændighederne af hans Reise. S. 26.

Tredie Kapitel.

Authør sendes til Hoffet. Dronningen kjober ham af Bonden, hans Herre, og forærer Kongen ham. Han disputerer med Kongens lærdeste Mænd. Et Gesmak paa Slottet indrettes for ham; han staaer i stor Naade hos Dronningen. Han forsvarer sit Lands Værd; hans Trette med Dronningens Dverg. S. 33.

Fierde Kapitel.

Landet beskrives. Et Forslag til at forbedre de nyeste Landkorte. Kongens Pallads og nogen Efterretning om Hovedstaden. Authørs Naade at reise paa Hoved-Kirken beskrives. S. 53.

Femte

Indhold.

Femte Kapitel.

Adskillige Tildragelser, som hændte Author. En Misdæders Henrettelse. Author viser sin Erfarenhed i Seiladsen. S. 67.

Siette Kapitel.

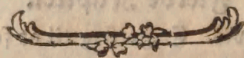
Authors adskillige Opfindelser for at behage Kongen og Dronningen. Han viser sin Erfarenhed i Musikken. Kongen forlanger Underretning om den Engelske Stats Forsatning, hvilken Author beretter ham. Kongens Anmærkninger derover. S. 86.

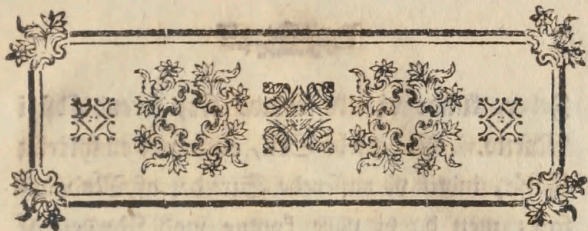
Syvende Kapitel.

Authors Kierlighed til sit Fæderneland. Han gjør Kongen et meget fordeelagtigt Forslag, som bliver forkastet. Kongens store Bankundighed i Statssager. Ræddom i dette Land er meget ufødskommen og indskrænket. Om Lovene, Krigssager, og Partier i Staten. S. 103.

Ottende Kapitel.

Kongen og Dronningen gjøre en Reise til Grænsferne; Author følger med dem. Maaden, paa hvilken han forlader Landet, meget omstændeligen berettet. Han kommer tilbage til Engeland. S. 116.

Første Kapitel.

En stor Storm beskrives; den lange Vaad udsendes til at hente Vand: Author gaaer med den for at besee Landet. Han bliver efterladt i Vand, bliver grebet af een af Indbyggerne, og bringes til en Bondes Huus. Hvorledes han bliver modtaget, med andre Omstændigheder, som hendte ham. En Beskrivelse over Indbyggerne.

Da Naturen havde dømt mig til et ustadigt og uroligt Liv, blev jeg efter min Hiemskomst ikkun to Maaneder i mit Fæderneland, før end jeg igien forlod det. Jeg gik omborde i Downs den 20 Juulii 1702 paa Skibet Adventure, som blev ført af Kaptein John Nicholas fra Liverpool, og var fragtet til Suratte. Vi havde en meget søielig Wind, indtil vi naagede det gode Haabs Forbjerg, hvor vi landede for at indtage friskt Vand, og der overvintrede vi; thi, saasom Kapteinen blev angreben af en

Feber, kunde vi ikke forlade Kap førend sidst i Martio. Vi hidsede Seil, og havde en lykkelig Reise, indtil vi passerede Strædet af Madagascar; men da vi vare komne mod Norden af denne Ø, og til omtrent 5 Grader Søndre Brede, begyndte de Vinde, som man har iagttaget at blæse en bestandig lige Kuling imellem Norden og Besten fra Begyndelsen af December til Begyndelsen af Maii, den 19 April at blæse med langt større Hæftighed, og mere vesterlig, end sædvanligt, hvilket vedvarede i tyve Dage tillige, i hvilken Tid vi vare drevne lidet mod Østen af de Molukkiske Øer, og til omtrent 3 Grader Norden for Linien, som vor Kaptein befandt det ved en Observation, som han anstillede den 2 Maii. Paa samme Tid lagde Vinden sig, og det blev et Hævblis, hvorover jeg blev ikke lidet glad: Men som Kapteinen var meget vel erfaren i disse Havets Beseiling, bød han os alle at lave os paa en Storm, hvilken ogsaa paa kom den følgende Dag, som han havde sagt; thi en Søndervind, kaldet den sydlige stadige Vind, begyndte stærk at blæse.

Da vi fornam at det blæste saa stærk, at vi ikke kunde føre Mersseilene, toge vi vort Sprøds
seil

seil ind, og vare færdige til at gjøre det samme med Fokken; men, saasom det var slemt Veir, saae vi efter at alle Kanonerne vare vel faste, og indtogte Missanen. Skibet lagde meget stærk af, derfor holdt vi det bedre at lense for Søen, end at drive uden Seil. Vi revede Fokken og satte den fast, og halede Forfødene agter; Roret var vanskeligt at regiere; vi gjorde det forreste Stængestag fast, men Seilet var i Stykker: vi halede Maaen ned og fik Seilet ind i Skibet, og gjorde alting klar derved. Det var en gruelig Storm, og Søen brød farlig. Vi halede Talserebene paa Roerpindene, og hialp den, som stod ved Roret. Vi vilde ikke tage vor Stang ned, men lode alting staae, efterdi Skibet sked got for Søen, og vi vidste, at, naar Stangen var oppe, Skibet var sikkrere og seilede stærkere, efterdi vi havde Seerum. Da Stormen var forbi, hidsede vi Fokken og Stor-seilet, og bragte Skibet til; siden satte vi Missanen, det store Mersseil og For-Mersseilet til. Vor Course var Ost-Nordost, og Vinden til Endvest, og da vi havde gjort adskillige Forandringer med Skibsredskaberne, holdt vi Skibet saa tæt op i Vinden, som det kunde komme.

Jmedens Stormen varede, og i den derpaa følgende stærke Vind af Vest-Sydvest, vare vi førte, efter min Beregning, henved 500 Mile mod Østen, saa at den ældste Svemand omborde kunde ikke sige i hvad Deel af Verden vi vare. Bores Proviant holdt os vel ud, vort Skib var stærkt, og alle Folkene ved god Helse bred; men vi vare i den yderste Forlegenhed for Vand. Vi holdte det best, at blive ved den samme Course, hellere end at dreie mere nordlig, hvilket maatte have bragt os til de nordvestlige Dele af det store Tartarie og ud i Jisshavet.

Den 16 Junii 1703 saae en Dreng Land fra Toppen, og den 17de havde vi fuld Sigte af en De eller fast Land (thi vi vidste ikke hvilket det var,) Sønden for os, hvorfra der gik en smal Nakke ud i Søen, og en Bugt, som var for grund til at et Skib paa hundrede Tønder kunde løbe derind. Vi kastede Anker henved en Miil ude i Bugten, og vor Kaptein sendte 12 Mand, vel bevæbnede, ud i den lange Baad med Tønder til at tage Vand i, om der fandtes noget. Jeg bad ham om Tilladelse at følge med for at bese Landet, og giøre hvad Opdagelser

gelfer jeg kunde. Da vi kom i Land, saae vi hverken Bække eller Kilder, ikke heller noget Tegn til Indbyggere. Vore Folk gik derfor langs med Strandbredden for at oplede noget frisk Vand nær ved Søen, og jeg gik alene henimod en Miil til den anden Side, hvor jeg blev vaer, at Landet var ufrugtbart og klippigt. Jeg begyndte at blive træt, og da jeg saae intet, som kunde fornøie min Nysgierrighed, gik jeg sagte tilbage ned til Bugten igien; og, saasom jeg havde hele Søen i Sigte, saae jeg, at vore Folk allerede vare komne i Baaden, og roede af yderste Kræfter for at naae Skibet. Jeg var nær ved at ville have raabt efter dem, omendsskiønt det havde været til liden Nytte, da jeg blev vaer et stort Dyr, som gik i Søen efter dem, saa stærk som han kunde: Han vadede ikke meget dybere end til hans Knæ, og tog forfærdelig store Skrit; men da vore Folk havde Forspringet for ham af en halv Miil, og Søen deromkring var fuld af skarpe og spidse Klipper, var dette Uhyre ikke i Stand til at naae Baaden. Dette er mig siden efter bleven fortalt; thi jeg torde ikke bie for at see Udsaldet af denne Tildragelse, men løb saa fast som jeg

kunde den Wei tilbage, som jeg først kom ad; derefter klavrede jeg op paa en steil Bakke, hvorfra jeg kunde see noget ud over Landet. Jeg befandt det slet dyrket, men det, som først kom mig sonnderligt for, var Græssets Høide; thi paa disse Steder, som syntes at være høgnede til Høe, var det omtrent 20 Fod høit.

Jeg kom paa en stor Landevei; thi derfor tog jeg den, omendskient den alene tiende Indbyggernes til en Fodstie igiennem en Bygmark. Her spadserede jeg nogentid, men kunde ikkun see lidet til nogen af Siderne, eftersom det nu var nær Høsten, og Kornet stod i det mindste 40 Fod høit. Jeg gik i en Times Tid til Ende af denne Mark, som var omringet med et Gærde, der var 120 Fod høit i det mindste, og Træerne vare af saadan en Høide, at jeg kunde ingen Beregning giøre derover. Paa Gærdet var der vel et Klyveled, eller Stente, til at gaae over paa fra denne Mark til den ved Sisden af: Det havde fire Trin, og der var en Steen at gaae over, naar man kom paa det øverste. Det var umueligt for mig at klyve her over, eftersom ethvert Trin var 6 Fod høit, og den øverste Steen over 20 Fod. Jeg gjorde
mig

mig Umage for at finde et Hul paa Viærdet, da jeg i det samme blev vaer i den næste Mark een af Indbyggerne, som gif hen imod Stentent; han var af samme Størrelse, som den jeg saae i Eoen forfulgte vor Vaad. Han syntes saa høi som et got Kirketaarn, og tog ontrent 10 Alen i hyper Skrit, efter det jeg kunde giette. Jeg blev slagen med den største Frygt og For-
fækkelse, og løb for at skjule mig i Kornet, hvorfra jeg saae ham, da han var paa det øverste af Stenten, og saae sig tilbage hen i den næste Mark paa heire Haand: jeg hørde, han kaldte paa nogen med en Lyd, mange Gange høiere end Lyden af en Raaber; men Bulderet var saa høit i Veiret, at jeg først troede vist, at det var Torden. Derpaa kom der til ham syv ligesaa-
danne Uhyrer, som han selv, med Segler i deres Hænder: enhver Segl var saa stor som sex Høeleer. Disse Folk vare ikke saa vel klædte som han, men syntes at være hans Tienere eller Arbeidsfolk; thi efterat han havde sagt nogle saa Ord til dem, gif de hen at heste Kornet i den Mark, hvor jeg laae. Jeg holdt mig fra dem, saa langt jeg kunde, men kunde ikke komme afsted uden med største Vanskelighed; thi

Kornstilkene stode nogle Steder ikke over 1 Fod vidt fra hinanden, saa at jeg kunde neppe trænge mit Begiemme imellem dem. Ikke desmindre gjorde jeg dog mit Beste for at komme frem, indtil jeg kom paa et Sted paa Marken, hvor Kornet havde lagt sig af Regn og Blæst: Her var det umueligt for mig at komme et Skridt frem; thi Straaene vare saaledes flettede i hinanden, at jeg ikke kunde krybe der igiennem, og de afsaldne Areskiæg vare saa stive og spidse, at de stak igiennem mine Klæder ind i Riisdet. Paa samme Tid hørde jeg, at Høstfolkene ikke vare over halvandet Hundrede Alen bag efter mig. Da jeg nu var ganske udmattet af Arbeide, og overvældet med Sorg og Fortvivlelse, lagde jeg mig ned imellem to Bakker, og af mit Hierte ønskede der at ende mine Dage. Jeg bejærede min forladte Enke og faderløse Børn: Jeg begræd min egen Daarlighed og Egensindighed i at foretage nok en Reise imod mine Venners og Paarørendes Raad og Formaning. I denne forfærdelige Sindsurolighed kunde jeg dog ikke holde mig fra at tænke paa Villiput, hvis Indbyggere ansaae mig for det største Vidunder, som nogentid var seet paa Jorden, hvor
 jeg

jeg med min Haand kunde drage en heel Kongelig Flode, og fuldsøre andre saadanne Bedrifter, som stedse ville blive antegnede i dette Riges Krønike, da Efterkommerne neppe skal troe dem, endskjönt de ere bevidnede af Millioner. Jeg overveiede, hvilken Græmmelse det maatte blive for mig, at ansees iblant dette Folk ligesaa ubestydlig, som en Pissiputianer iblant os; men jeg mærkede, at dette vilde ikkun blive den mindste af mine Ulykker: thi som man har lagt Mærke til, at Mennesker ere mere vilde og grumme efter deres Størrelse, hvad kunde jeg da vente, uden at blive en Mundfuld for den første af disse græsselige Barbarer, som maatte faae fat paa mig? Philosophi have upaatvivleligen Ret, naar de lære os, at intet er Stort eller Lidet uden i Sammenligning. Det kunde hende sig, at Pissiputerne maatte finde en Nation, hvor Folk vare ligesaa smaae imod dem, som de vare imod mig. Og hvo veed, om ikke ogsaa denne forfærdelig store Menneske-Art ligeledes maatte overvindes i Størrelse af Indbyggerne i noget andet bortliggende Land i Verden, hvorom vi endnu ingen Kundskab have.

I hvor forfækket og forvirret jeg end var,
 kunde det dog ikke hindre mig fra at blive ved
 i disse Betragtninger, indtil en af Høstfolkene,
 som kom paa 10 Alen nær til den Kæst, hvori
 jeg laae, lod mig frygte, at han med det næste
 Trin, han gjorde, vilde træde mig ihjel, eller
 skære mig i Stykker med hans Segel, hvor-
 fore, da han igien vilde til at bevæge sig, jeg
 skreeg saa høit, som jeg kunde af Frygt; hvor-
 paa dette store Dyr gjorde smaa Trin, og nogen
 Tid saae rundt omkring sig, og tilsidst blev mig
 vaer, da jeg laae paa Jorden. Han betragte-
 de mig en Stund med en Forsigtighed, som den,
 der vil tage fat paa et lille farligt Dyr paa en
 Maade, at det ikke enten skal rive eller bide
 ham, som jeg selv nogle Gange har gjort i En-
 geland med en Besel: Endeligen vovede han at
 tage mig bag paa op med hans to forreste Fing-
 re, og holdt mig 3 Alen nær hans Dine, for
 nøiere at betragte min Skabning. Jeg giettede
 hans Mening, og min gode Lykke gav mig saa
 megen Eftertanke, at jeg besluttede, ikke at gjøre
 mindste Modstand imedens han holdt mig oppe
 i Beiret, over 60 Fod fra Jorden, endskönt
 han klemte mig jammerligen, paa det jeg ikke
 skulde

Skulde slippe ud igiennem hans Fingre. Alt
hvad jeg torde giøre, var, at løste mine Dine
op imod Solen, og solde mine Hænder sammen
paa en ynkværdig Maade, og at sige nogle Ord
i en ydmyg og sørgelig Tone, som passede sig
paa den Tilstand jeg var udi. Jeg frygtede
hvert Dieblif, at han skulde slaae mig imod
Jorden, som vi sædvanligen giøre med smaa
forhadte Dyr, som vi have i Sinde at ødelæg-
ge: Men min gode Lykke gjorde, at han syntes
forneiet med min Røst og mine Gebærder, og
begyndte at betragte mig, som en Naritet, un-
drende meget over at høre mig udsige tydelige
Ord, endskiønt han ikke forstod dem. I mid-
lertid kunde jeg dog ikke holde mig fra at jamre
mig, og at udgyde Taare: jeg vendte mit Hoved
til mine Sider, og gav ham at forstaae, saa
got som jeg kunde, at han klemte mig grueligen
med sine Fingre. Han syntes at begribe min
Menning; thi han tog Fligen paa sin Trøie op,
lagde mig sagte i den, og løb strax med mig hen
til sin Herre; det var en riig Bonde, og den same-
me, som jeg først havde seet paa Marken.

Da Bonden havde saaet saadan Underretning
om mig, som hans Karl kunde give ham, (hvil-
ket

Ket jeg sluttede af deres Tale,) tog han et Stykke
 af et lille Straae, omtrent af Sterrelse som en
 Spadsferestol, og dermed opløstede Skindet af
 min Kiøel, hvilket, det syntes, at han holdt
 for at være et Skul, som Naturen havde givet
 mig. Han blæste mit Haar tilside, for bedre at
 tage mit Ansigt i Betragtning. Han kaldte si-
 ne Folk til sig, og (som jeg siden fik at vide)
 spurgde dem, om de nogensinde havde seet paa
 Marken noget lidet Dyr, der lignede mig; han
 satte mig sagte ned paa Jorden paa Hænder og
 Fødder, men jeg reiste mig strax op, og gik lang-
 somt frem og tilbage, for at lade disse got Folk
 see, at jeg ikke havde i Sinde at løbe bort. De
 satte sig alle ned rundt omkring mig, for desbe-
 dre at betragte mine Bevægelser. Jeg tog min
 Hat af og bukkede mig dybt for Bonden: jeg
 faldt paa mine Knæe, opløstede mine Hænder
 og Dine, og sagde nogle Ord saa høit som jeg
 kunde: jeg tog en Guldbørs op af min Lomme,
 og med Ydmyghed tilbød ham den. Han tog
 imod den paa det Glade af hans Haand, og der-
 paa holdt den tæt til sine Dine for at see, hvad
 det var; siden vendte han den ofte omkring med
 Spidsen af en Knappenaal, som han tog af sit
 Erme,

Erme, men kunde ikke udfinde hvad det var. Jeg gjorde ham da et Tegn, at han skulde lægge sin Haand ned paa Jorden, derpaa tog jeg Pungen, aabnede den, og heldte alt Guldet ud paa hans Haand. Der var sex Spanske Guldstykker, hver af 4 Pistolers Værdie, foruden thye til tredive mindre Myntsorter. Jeg saae at han vædede Enden af hans lille Finger paa sin Tunge, og dermed tog et af de største Guldstykker, og siden de andre, men han syntes at være ganske uvidende om, hvad det var. Han gav mig et Tegn at jeg skulde lægge dem i Pungen igien, og stille den i min Lomme, hvilket jeg og holdt for det beste, da jeg havde tilbudet ham den adskillige Gange.

Nu var Bonden overbevist om, at jeg maatte være en fornustig Skabning. Han taledes tit til mig, men Lyden af hans Røst var for mine Øren som en Susen af Vandmøller, dog hans Ord vare tydelige nok. Jeg svarede, saa høit som jeg kunde, i adskillige Sprog, og han lagde ofte sit Øre 3 Alen nær til mig, men det var alt forgievet; thi vi bleve lige uforstaaelige for hinanden. Derpaa lod han sine Folk gaae til deres Arbeide: Han tog sit Lommeterklæde op, lagde

lagde det dobbelt, og bredde det ud paa hans venstre Haand, som han lagde flad ned paa Jorden med det inderste opad; derpaa gav han mig et Tegn, at jeg skulde stige op paa den, hvilket jeg let kunde giøre, saasom den ikke var over en Fod tyk. Jeg holdt det for min Skyldighed at adlyde, og, af Frygt for at falde ned, lagde jeg mig saa lang som jeg var paa Tørklædet, og med Resten deraf indsvøbte han mig indtil Hovedet, for desmere Sikkerheds Skyld, og saaledes bragte han mig hjem: Han kaldte paa hans Kone, og viiste hende mig, men hun gav et Skrig og løb tilbage, ligesom Fruentimmerne i England, naar de see en Jude eller Ederkop; Jkkedesmindre, da hun nogentid havde betragtet min Opsørsel, og hvor vel jeg gav Agt paa de Tegn, som hendes Mand gjorde mig, blev hun snart tilfredsstillet, og efterhaanden satte en stor Kierlighed for mig.

Klokken var omtrent Tolv om Middagen, og en Dreng bar Middagsmaden ind. Den bestod i en god forsvaerlig Ret (passeligt for en Bondes maadelige Billaar,) paa et Fad af omtrent 24 Fods Brede; Selskabet bestod af Bonden, hans Kone, tre Børn og en gammel Vestes moder.

moder. Da de havde sat sig ned, satte Bonden mig noget fra sig paa Bordet, som var 30 Fod høit fra Gulvet; jeg var i en forfærdelig Angest, og holdt mig saa langt mueligt fra Kanten, af Frygt for at falde ned. Konen tog en Bid af Maden og skar den ganske smaa, siden smulede hun lidet Brød paa en Trætallerken, og satte det for mig. Jeg bukkede dybt for hende, tog min Kniv og Gaffel ud og begyndte at spise, hvilket gav dem megen Fornøielse; hun sendte hendes Pige efter et lidet Bøger, som holdt mest 8 Potter, og fyldte det med Drikke. Jeg tog Karret med megen Møie op i begge mine Hænder, og paa den ærbødigste Maade drak paa Madamens Sundhed, hvilke Ord jeg ydraabte paa Engelsk saa høit jeg kunde, hvorefter over Selskabet loe saa hiertelig, at jeg nær var bleven døv af det Bulder; det, som jeg drak, smagede som en tynd Most, og var ikke ubehagelig. Derpaa gav Husbonden mig et Tegn, at jeg skulde komme hen til Siden af hans Talskerken; men da jeg gik paa Bordet, og imidlertid var meget forbausset, som den medlidende Læser lettelig vil slutte og undskynde, kom jeg til at snuble over en Brødsforpe, og faldt ganske fladt

fladt paa mit Ansigt, men fik ingen Skade. Jeg
 stod strax op igien, og som jeg mærkede, at disse
 gode Folk vare meget bekymrede for mig, tog
 jeg min Hat, som jeg for Høfligheds Skyld have
 de under Armen, svingede den over mit Hoved,
 og raabte tre Gange Huzza, for at tilkiende-
 give, at jeg ikke var kommen til Skade ved Fal-
 det. Men, i det jeg gik videre frem til min
 Herre, som jeg herefter vil kalde ham, tog hans
 ældste Søn, en skiellemst Dreng paa 10 Aar,
 som sad næst ved ham, mig op ved Benene og
 holdt mig saa heit i Beir, at jeg skielvede over
 mit hele Legeme: men hans Fader snappede mig
 fra ham, og med det samme gav ham saadant et
 Slag paa Dret, som kunde have kastet et heelt
 Kompagnie Europæiske Ryttere til Jorden, og
 befalede ham at gaae fra Bordet; men som jeg
 frygtede, at Drengen vilde bære Had til mig
 derfor, vel erindrende mig, hvor fortreidelige
 alle Børn iblant os ere imod Spurre, Kaniner,
 Ratteskillinger og Hundehvalpe: saa faldt jeg
 paa mine Knæe, og pegede paa Drengen for at
 lade min Herre forstaae, saa got som jeg kunde,
 at jeg bad om Forladelse for hans Søn. Fader-
 ren villigede deri, og Drengen tog sit Sted igien,

hvor

hvorpaa jeg gik hen til ham og kyssede paa hans Haand, hvilken min Herre tog, og lod ham stryge mig sagte dermed.

Midt under Maaltidet kom min Frues Favorit-Kat, og hoppede op paa hendes Skød. Jeg herde bag ved mig et Bulder, som naar et Dofin Strømpevævere arbeide, og da jeg vendte mig om, blev jeg vaer at det kom fra dette Dyr, der syntes at være tre Gange større end en Dre, som jeg sluttede af dens Hoved og den ene Palle, som alene vare tilsyne, imedens hendes Frue gav hende Mad og strøg hende. Dette Dyrs grumme Udseende havde nær bragt mig reent ud af mig selv, endskjønt jeg stod paa den anden Ende af Bordet, over 50 Fod derfra, og min Frue holdt hende fast, paa det hun ikke skulde give et Spring efter mig, og snappe mig i hendes Kløer; men der var ingen Fare; thi Katten fierte sig ikke det mindste om mig, dog min Herre satte mig 3 Alen nær til hende. Man har altid fortalt mig, og ved Erfaring paa mine Reiser har jeg befundet, at det er sandt, at, naar man flyer eller lader see Frygt for et grumt Dyr, man vil vist blive forfulgt og anfaldet af det; derfor besluttete jeg i denne farlige Til-

stand at vise, at jeg var ubekyndet: jeg gik med uforsørdet Mod fem eller sex Gange tæt forbi Kattens Hoved, og kom den paa en halv Alen nær, hvorpaa hun rykkede sig tilbage, som om hun var mere bange for mig. For Hundene var jeg ikke saa bange: der kom tre eller fire af dem ind i Stuen; den ene af dem var som en Engelsk Hund, men saa stor som fire Elefanter, og den anden var en Wynde, høiere end Hunden, men ikke saa tyk.

Da Middagsmaaltidet var mest tilende, kom Ammen ind med et Aars gammelt Barn paa Armen; saasnart det saae mig, begyndte det at skrige, saa man kunde have hørt det fra London-bridge til Chelsea, (som Børn pleie at gjøre,) for at saae mig til Legetøi: Moderen, af bar Kielsenkab, tog mig op og holdt mig imod Barnet, som strax greb mig midt om Livet, og puttede mit Hoved ind i sin Mund, hvor jeg brolede saa heit, at Ungen blev bange og lod mig falde, og jeg havde useilbarligen brækket min Hals, om Moderen ikke havde holdt sit Forklæde under mig. Ammen, for at trykke Barnet, betiente sig af en Kangle, som var en hul Tonde, fyldt med store Stene, og fæstet med et Kabs

Kabbeltong til Barnets Kiøel; men det var alt forgieves, hvorfor hun maatte anvende det sidste Middel, nemlig give det at patte. Jeg maa tilstaae, at intet har nogentid opvaakt større Bæmmelse hos mig, end Synet af hendes forfærdelig store Bryst, og veed ikke hvormed jeg skal ligne det, for at give Læseren et Begreb om dets Størrelse, Skikkelse og Farve: Det stod 6 Fod høit, og kunde ikke have mindre end 16 Fod i Omkreds; Borten var af Størrelse som mit halve Hoved, og dens Farve, saavelsom Brystets, var saa besat med Pletter, Finner og Fregner, at intet kunde være mere væmmeligt; thi jeg saae hende nær ved, saasom hun havde sat sig ned for des mageligere at give Patte, og jeg stod paa Bordet. Dette kom mig til at gjøre Betragtning over vore Engelske Dammers skionne Hud, der synes saa deilig for os, alene fordi de ere af samme Størrelse, som vi, og deres Feil kan ikke sees uden igiennem Forstørrelsesglas, da man efter Forsøg finder, at den glatte og hvideste Hud seer ruu, grov og hæslig ud.

Jeg erindrer, da jeg var i Lilliput, at disse smaa Folkes Ansigtssfarve forekom mig som den

smukkeste, jeg nogensteds havde seet i Verden; og da jeg ofte talede herom med en lærd Mand der, som var en af mine fortroligste Venner, sagde han, at mit Ansigt syntes meget smukkere og glattere, naar han stod paa Jorden og betragtede mig, end det gjorde ved et nærmere Syn, naar jeg tog ham paa min Haand og holdt ham tæt dertil, hvilket han tilstod var i Begyndelsen et meget slemt Syn. Han sagde, at han kunde see store Huller i min Hud, at Stumperne af mit Skæg vare ti Gange stivere end Børsterne paa en Orne, og at mit Ansigts Farve, som bestod af adskillige Couleurer, saae meget hæslig ud: endskiønt jeg maa bede om Tilladelse til at sige om mig selv, at jeg er ligesaa smuk som de fleste af mit Køn i mit Land, og ganske lidet soelbrændt, i hvor meget jeg har reist. Paa den anden Side, naar vi talede om Damerne ved denne Keisers Hof, pleiede han at sige, at en var fregnet, en anden havde forviid en Mund, og den tredie for breed en Næse: herpaa var jeg ikke i Stand til at giøre nogen Forskiel, endskiønt jeg maa tilstaae, at disse Anmærkninger vare temmelig almindelige. Dette har jeg ikke kunnet forbigaae at sige, Vær
seren

seren maatte ellers tænke, at disse store Mennesker virkeligen vare hæslige; thi jeg maa gjøre dem Ret, og sige det er en ganske finul Folke-
Art, og fornemmelig hvad min Herres Ansigts
Lineamenter angaaer: thi endskjønt han var il-
kun en Bonde, saa dog, naar man betragtede
ham i en Heide af 60 Fod, syntes han at være
en ganske velskabt Mand.

Da Middagsmaaltidet var tilende, gik min
Herre ud til sine Arbeidsfolk, og, som jeg kun-
de mærke af hans Røst og Gebærder, gav hans
Kone nogle Befaling om at tage vare paa mig.
Jeg var meget træt og tidig til at sove, hvilket
da min Frue mærkede, lagde hun mig i hendes
egen Seng, og dækkede over mig med et reent
hvidt Pommeterklæde, men som var større og
grovere end Storseilet paa et Drlogsskib.

Jeg sov omtrent i to Timer, og drømte at
jeg var hjemme hos min Kone og Børn, hvil-
ket forøgede min Sorg, da jeg vaagnede, og
befandt mig alene udi et stort Bærelse, som var
imellem 2 og 300 Fod vid, og over 200 Fod
høit, liggende i en Seng 30 Alen breed. Min
Frue var gaaet bort for at eftersee sine Huus-
sager, og havde lukket mig inde. Sengen var

12 Allen fra Gulvet: En naturlig Nødvendighed udkrævede, at jeg maatte gaae ned; jeg torde ikke vove at raabe, og, om jeg havde giort det, havde det været forgieves med saadan en Røst, som min var, paa saa langt et Mellemrum, som fra det Bærelse, hvori jeg laae, og til Kiekkenet, hvor Folkene vare. Imedens jeg var udi disse Omstændigheder, kom to Røtter krybende op ad Omhængen, og løbe frem og tilbage paa Sengen og lugtede: Een af dem kom tæt op til mit Ansigt, hvorpaa jeg sprang op i en Forfækkelse, og drog min Hirtsfænger for at forsvare mig. Disse forfærdelige Dyr vare saa dristige at anfælde mig paa begge Sider, og den ene holdt sin Forsod fast i min Halskrave; men jeg var saa lykkelig at opflænge Bugen paa ham, før end han kunde komme til at giøre mig nogen Skade. Han faldt ned for mine Fødder, og da den anden saae sin Kammerats Skiebne, løb han bort, dog ikke uden at faae et dygtigt Saar paa Ryggen, som jeg gav ham da han flyede, og kom Blodet til at rinde af ham. Efter denne mandige Gierning spadserede jeg ganske sagte frem og tilbage paa Sengen, for at drage min Aande og samle Kræfter. Disse

Dyr

Dyr vare saa store som en stor Engelsk Hund, men overmaade mere gesvindige og gramme, saa at, om jeg havde lagt mit Gehæng bort, sereend jeg lagde mig til at sove, havde jeg useilbarligen været bleven reven i Stykker og opædt. Jeg maalede Halsen paa den døde Kotte, og besandt at den var 3 Alen, mindre i Lomme; men det var mig væmmeligt at stæbe dette Madsel ned af Sengen, hvor det laae og blødte: jeg mærkede, at det endnu havde noget Liv, og derfor med et dygtigt Hug tvært over Halsen gav det sin sidste Rest.

Strax derefter kom min Frue ind i Værelset, og, da hun saae at jeg var ganske blodig, løb hun hen og tog mig op i hendes Haand. Jeg pegede paa den døde Kotte, smilede, og gjorde andre Tegn, for at vise, at jeg ingen Skade havde faaet, hvorover hun var meget fornøiet; hun kaldte paa Pigen, at hun skulde tage den døde Kotte med en Jldtang, og kaste den ud igiennem Vinduet. Derefter satte hun mig paa Bordet, hvor jeg viiste hende min Hirtsfanger, som var ganske blodig; jeg tørte den af i Falden af min Kiøel og stak den i Skeden. Jeg blev tvungen af mere end een Nødvendighed, som en

anden ikke kunde forrette for mig, og derfor gjorde mit Beste i at tilkiendegive min Brue, at jeg ønskede at blive sat paa Gulvet; da hun havde gjort det, tillod min Undseelse mig ikke at udtrykke mig videre, end med at pege paa Døren, og at bukke adskillige Gange. Den gode Kone, efter megen Banskfelijkheid, forstod tilsidst hvad jeg vilde, og da hun havde taget mig op igien i hendes Haand, gik hun med mig ud i Haven, hvor hun satte mig ned. Jeg gik tilside henved 300 Alen, og vinkede til hende, at hun ikke enten skulde see efter mig eller følge mig; jeg skulede mig imellem to Snyreblade, og der skilte mig af med Naturens Nødvendigheder.

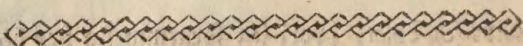
Jeg haaber, at den gunstige Læser vil holde mig tilgode, at jeg har opholdt mig ved disse og andre saadanne Omstændigheder, hvilke, i hvor ubetydelige de end maae synes for Folk af den gemene almindelige Tænkemaade, ville dog vist hielpe en Philosoph til at undvide sine Tanker og Forestillingskraft, og anvende dem baade til det almindelige og særdeles Beste, hvilket var min eneste Hensigt, da jeg lod saavel denne, som de øvrige Efterretninger om mine Reiser,

komme

Komme for Lyset, hvori jeg fornemmelig har be-
sluttet mig paa Sandheden, uden at søge at jire
den enten med Lærdom eller med Stilen. Men
den hele Forestilling af denne Reise har gjort
saa stærkt Indtryk paa mit Sind, og er saa dybt
fæstet i min Hukommelse, at, imedens jeg skrev
den, jeg udelukte ikke nogen væsentlig Omstæn-
dighed. Imidlertid har jeg dog, efter noiere
Igiennemlæsning, udslettet adskillige Tildragels-
ser af mindre Betydighed, som vare i mit før-
ste Udkast, af Frygt for at blive lastet som kied-
sommelig, og som den, der opholder sig med
Lapperie, hvorfor Reisebeskrivere ofte, maaskee
ikke uden Grund, beskylides.

Andet Kapitel.

En Beskrivelse over Bondens Datter. Author bringes til Kiøbstæden, og siden til Hovedstaden. Omstændighederne af hans Reise.

Min Frue havde en Datter paa 9 Aar, et Barn af meget gode Naturgaver efter hendes Alder; hun var meget hændig til sin Syenaal, og vittig i at pynte hendes Duffe. Hendes Moder og hun overlagde at tillave Duffens Bugge til mig til den følgende Nat; Buggen blev sat i en lille Dragkiste-Skuffe, som blev sat paa en Hylde af Frugt for Røtter. Dette var min Seng al den Tid jeg opholdt mig iblant disse Folk, omendsskient den efterhaanden blev giort mere magelig, eftersom jeg begyndte at lære deres Sprog, og kunde tilkiendegive mine Nødvendigheder. Denne unge Pige var saa behændig, at hun, da jeg een eller to Gange havde draget mine Klæder af for hende, var i Stand til at klæde mig paa og af, omendsskient jeg aldrig gjorde hende Uleilighed dermed, naar hun vilde lade mig hielpe mig selv. Hun gjorde mig
 syv

syv Skiorter og noget andet Lintoi af det fineste
Lærred, som kunde faaes, men som i Sandhed
var grovere end Sækkelærred, og dette Linned
vaskede hun selv med hendes egne Hænder. Hun
var og min Skolemesterinde i at lære mig deres
Sprog: naar jeg pegede paa noget, nævnede
hun det for mig, saa at jeg i faa Dage kunde
forlange hvad jeg havde Lyst til. Hun var af
et meget got Gemt, og ikke over 40 Fod høj,
thi hun var liden af hendes Alder. Hun gav
mig det Navn Grildrig, det er Lille Mand,
hvilket blev optaget af Folkene i Huset, og siden
over det hele Kongerige. Hende har jeg for-
nemmeligen at takke for min Beskiermelse i dette
Land: vi kom aldrig fra hinanden saa længe jeg
var der. Jeg kaldte hende Glumdalclitch,
eller min Lille Amme. Jeg skulde blive uskyl-
dig i den største Utafnemmelighed, om jeg efter-
lod at sige dette til hendes Berømmelse for hen-
des Omhu og Kierlighed imod mig; og jeg
vilde af mit Hjerte ønske, at det stod i min
Magt at belønne den, som hun fortjener, istæd-
den for at jeg er bleven et uskyldigt, men uskyl-
digt Redskab til hendes Vanheld, som jeg har
alt for stor Marsag til at troe.

Det

Det begyndte nu at blive bekiendt, og man taledede om i Naboelauget, at min Herre havde fundet et selsomt Dyr paa Marken, omtrent af Størrelse som en Splackmuck, men som fuldkommneligen var skabt som et Menneske, syntes at tale i et lille Sprog, som han havde for sig selv, havde allerede lært nogle Ord af deres, gik ret op paa to Been, var tam og sagtnodig, kom, naar han blev kaldet, gjorde hvad ham blev befaleet, havde de fineste Lemmer af Verden, og en Ansigtssarve skønnere end en Adelsmands Datter paa tre Aar. En anden Bonde, som boede strax ved, og var en særdeles Ven af min Herre, besøgte ham, for at efterforske om det var sandt, som blev fortalt. Jeg blev strax bragt frem og sat paa Bordet, hvor jeg gik og spadserede, som mig blev befaleet; drog min Hirtsfænger, og stak den ind igien; gjorde mit Compliment for min Herres Gæst, spurgde ham i hans eget Sprog, hvorledes han befandt sig, og bad ham være velkommen: just som min ulla Aunne havde underrettet mig. Denne Mand, som var gammel og tykshnet, satte sine Briller paa, for desbedre at betragte mig, hvorover jeg kunde ikke bare mig for at lee meget hiertelig;

thi

thi hans Dine syntes, som den fulde Maane,
naar den skinner ind i et Kammer igiennem to
Winduer. Bore Folk, som forstode Marsagen
til mit Spøg, gjorde mig Selskab i at lee,
hvorover den gamle Knast var daarlig nok til at
blive vreed og i ond Humeur. Han havde Ord
for at være en stor Gnier, og, til min Ulykke,
saa fortiente han det vel, formedelst det forbans-
dede Raad, han gav min Herre, at lade mig
see for Penge paa Torvedagene i den nærmeste
Kiebstæd, der laae saa langt derfra, som man
kunde ride i en halv Time, det er, henved 22
Mile fra vort Huus. Jeg giettede, at der blev
anlagt Ondt imod mig, af det, at jeg saae at
min Herre og hans Ven længe hvistede til hin-
anden, og pegede undertiden paa mig, og min
Frygt gjorde, at jeg indbildte mig, at jeg hørte
og forstod noget af det, de sagde. Men næste
Morgen fortalte Glumdalclitch, min lille Ans-
me, mig den hele Sag, som hun listigen hav-
de faaet at vide af hendes Moder. Den arme
Pige lagde mig til sit Bryst, og begyndte at
græde af Undseelse og Sorg: Hun frygtede, at
noget Ondt maatte vedsføres mig af det grove
gemene Folk, som kunde klemme mig ihjel, eller
brække

brække nogen af mine Lemmer i Stykker, naar de toge mig i deres Hænder. Hun havde tillige lagt Mærke til, hvor ærbar og unseelig jeg var af Naturen, hvor nøie jeg holdt over min Ære, og hvor uanstændigt jeg vilde ansee det, at blive udsat til offentlig Spectakel for Penge, endog for de gemeneste Folk. Hun sagde, at hendes Papa og Mama havde lovet, at Grildrig skulde høre hende til, men nu fornam hun, at de agtede at giøre imod hende, som forleden Aar, da de lovede at give hende et Lam, og dog, saa snart som det var bleven sedt, folgte det til en Slagter. Hvad mig selv angik, saa kan jeg forsikre, at jeg var mindre bekymret end min Amme. Jeg havde et stærk Haab, som aldrig forlod mig, at jeg engang skulde bekomme min Frihed igien; og i Henseende til den Skam, at blive ført omkring som en Vanskabning, saa ansaae jeg mig som en ganske Fremmed der i Landet, og at saadant et Vanheld kunde aldrig udlægges mig til nogen Vanære, om jeg nogentid skulde komme tilbage til Engelland igien; thi om Kongen selv af Storbritannien havde været i mit Sted, havde samme Modgang truffet ham.

Dagen

Dagen derpaa bragte min Herre mig, i Følge hans Vens Raad, i en Væske til den nærmeste Kiøbstæd, og tog sin lille Datter, min Anne, med sig, og lod hende ride bag efter i en Fruentimmer-Sadel. Væskan var tæt paa alle Sider, med en liden Dør, som jeg kunde gaae igiennem, og nogle saa borede Huller for at indlade Lusten. Pigen havde været saa omhyggelig, at hun havde lagt deri Teppet af hendes Duffelseng til mig at ligge paa: Imidlertid blev jeg dog forfærdelig stødt og skumpet paa Veien, endskjønt den varede ifkun en halv Time; thi Hesten tog henved 40 Fod i hvert Skrit, og travede saa høit, at Bevægelsen var ligesom af et Skib i en stor Storm, naar det reiser og falder, men langt hastigere. Vor Reise var noget længere, end fra London til St. Albans. Min Herre steg af ved et Vertshuus, som han pleiede at søge, og da han en kort Tid havde raadført sig med Verten, og gjort de fornødne Anstalter, leiede han en Grultrud, eller Udsraabere, til at giøre bekiendt over hele Byen, at der i den grønne Dren var at see et underligt Dyr, ikke slet saa stort som en Splacknuck, (et Dyr der i Landet, af en meget fin Skabning,

om-

omtrent 6 Fod heit,) der i enhver Legems Deel
lignede et Menneſſe, kunde tale adſkillige Ord,
og giøre hundrede fornøielige Konſter.

Jeg blev ſat paa et Bord i Berthuset, i et
ſtort Værelſe, ſom var næſten 300 Fod i Fjær-
kant. Min lille Amme ſtod paa en lav Stoel
tæt ved Bordet for at tage vare paa mig, og
befale hvad jeg ſkulde giøre. Min Herre, for
at undgaae Trængſel, vilde ikke tillade, at der
kom flere end 30 Perſoner ind ad Gangen for at
ſee mig. Jeg gik omkring paa Bordet, ſom
Digen befalede mig; hun giorde mig Spørgs-
maal, ſaavidt hun vidſte min Kundſkab i Spro-
get ſtrakte ſig, og jeg beſvarede dem ſaa heit,
ſom jeg kunde. Jeg vendte mig adſkillige Gange
til Selſkabet, giorde min ydmygſte Compli-
ment, bad dem være velkommen, og brugte no-
gle andre Talemaader, ſom jeg havde lært. Jeg
tog et Fingerbølle, ſom Glumdaleſitch havde gi-
vet mig til at drikke af, ſtjænkede det fuld, og
draf paa deres Sundhed. Jeg drog min Hirt-
fænger ud og ſvingede den, ſom Fegtmesterne i
Engeland. Min Amme gav mig et Stykke af
et Halmſtraae, hvormed jeg exercerede, ſom med
en Pique, hvilken Konſt jeg havde lært i min
Ung-

Ungdom. Den Dag blev jeg viist for tolv Sæt af Tilsknere, og ligesaa ofte maatte jeg igientage de samme Narrerier, indtil jeg var meest død af Arbeide og Mæthed; thi de, som havde seet mig, gave saa forunderlig en Beretning derom, at Folk vare færdige at bryde Døren ned for at komme ind. Min Herre tillod ikke, for hans egen Fordeels Skyld, at nogen rørte mig, uden min Amme, og for at forekomme Skade var der sat Vænke rundt omkring Bordet, i saadan en Afstand, at ingen kunde naae mig: Dog var der en skielmsagtig Skoledreng, som kastede en Hasselrød lige efter mit Hoved, men som gik mig ganske tæt forbi; thi den havde ellers useilbarligen slaget min Hjerne ud, efterdi den kom med en stærk Fart, og var saa stor som en temmelig Lende; men jeg havde den Fornøielse at see, at denne unge Skalk blev dygtig afbanket og kastet paa Døren.

Min Herre lod offentlig bekjendtgjøre, at han igien vilde lade mig see den næste Torvedag, og imidlertid lod han tillave en mere beqvem Bogu for mig, hvilket han havde Marsag nok til at giøre; thi jeg var saa udmattet af den første Reise, og af at fornøie Tilsknuerne i 8 Timer

i Råd, at jeg neppe kunde staae paa mine Breen eller tale et Ord. Det varede i det mindste tre Dage inden jeg kunde faae Kræfter igien; og paa det jeg ikke heller skulde have nogen Roe hiemme, kom alle Herremænd, som boede 100 Mile der omkring, og havde hørt om mig, til min Herres Huus for at see mig. Der kunde ikke være mindre end 30 Personer med deres Koner og Børn, (thi Landet er folkerigt,) og min Herre, naar han lod mig see hiemme hos sig, forlangte af et enkelt Partie ligesaa meget, som han kunde faae, naar hele Stuen var fuld; saa at jeg i nogen Tid havde ikkun liden Roe hele Ugen igiennem, undtagen om Onsdagen, som var deres Søndag, endskiønt jeg ikke blev bragt til Kiøbstæden.

Da min Herre fornam hvor stor Fordeel han kunde giøre sig af mig, besluttede han at føre mig til de stærste Stæder i Kongeriget. Da han til den Ende havde forsynet sig med alle de Ting, som vare fornødne til en lang Reise, og sat sine Hunsfager i Orden, tog han Afsked med sin Kone, og den 17 Aug. 1703, om trent to Maanedes efter min Ankomst, begave vi os paa Reisen til Hovedstaden, som laae næsten midt i Riget,

og

og henimod 3000 Mile fra vort Hiem; Min Herre lod hans Datter Glumdalelitch ride bag efter sig; hun førte mig i hendes Skied i en Væske, som var bunden fast til hendes Kioel. Hun havde foret den paa alle Eider med det bedste Klæde, hun kunde faae, udstoppet Bunden vel, sat hendes Duffeseng deri, forsynet mig med Linnet og andre Nødvendigheder, og gjort enhver Ting saa magelig for mig, som hun kunde: Vi havde intet Selskab uden en af Husets Dreng, som reed bag efter med Reisesøiet.

Min Herres Forsæt var at lade mig see i alle Kiøbstæder underveis, og at vige af Veien 50 til 100 Mile, til en Landsby eller fornem Persons Huus, hvor han kunde vente at faae Søgning. Vi gjorde smaa Dagreiser, og ikke over 7 til 8 Snefe Mile om Dagen; thi Glumdalelitch, med Forsæt at faaue mig, klagede over, at hun blev træet af Hestens Traven. Hun tog mig ofte ud af min Væske, efter min egen Begiering, for at lade mig faae frisk Lust, og lade mig see Landet, men holdt mig stedse fast i et Ledebaand. Vi kom over fem til sex Floeder, mange Gange bredere og større end Nil-

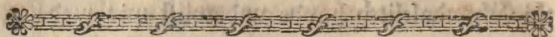
Strømmen eller Ganges-Floden, og der var neppe nogen Bæk saa lille som Thames ved Londons Broe. Vi vare 10 Uger paa vor Reise, og jeg blev viist i 18 store Kiøbstæder, foruden i mange Landsbhyer, og hos enkelte Familier.

Den 26de October kom vi til Hovedstaden, kaldet paa deres Sprog Lorbrulgrud, eller Verdens Pragt. Min Herre tog Logement i den fornemmeste Gade i Staden, ikke langt fra det Kongelige Slot, og lod udgaae Seddeler i brugelig Form, som indeholdte en nøiagtig Beskrivelse over min Person og Gaver. Han leiede et stort Værelse, som var imellem 3 og 400 Fod wiid. Han anskaffede et Bord, som var 60 Fod i Giennemsnit, og indpælede det rundt omkring 3 Fod fra Kanten, og ligesaa mange Fod høit, for at forekomme, at jeg skulde falde ned. Jeg blev fremviist 10 Gange om Dagen, til alle Folks Forundring og Fornøielse. Nu kunde jeg tale Sproget temmelig vel, og fuldkommen forstod ethvert Ord, som blev talet til mig. Derforuden havde jeg lært deres Alphabet, og kunde til Nød komme igiennem med at forklare en Mening hist og her ;

thi

thi Glumdalsclitch havde underviist mig medens vi vare hiemme, og i vore ledige Timer, da vi vare paa Reisen. Hun førde med sig i hendes Lomme en lille Bog, som ikke var meget større end et Sansons Atlas: Det var en almindelig Afhandling til Brug for unge Piger; af den lærte hun mig at kende Bogstaverne, og forklarede Ordene.

Tredie Kapitel.

Author sendes til Hoffet. Dronningen kober ham af Bonden, hans Herre, og forærer Kongen ham. Han disputerer med Kongens lærdeste Mand. Et Gemak paa Slottet indrettes for ham; han staaer i stor Naade hos Dronningen. Han forsvare sig sit Lands Ære; hans Ære med Dronningens Dverg.

Det idelige Arbeide, som jeg dagligen udstod, gjorde i saa Uger en meget betydelig Forandring i mit Helbred: jo mere min Herre fortiente ved mig, jo umætteligere blev han. Jeg kunde slet intet spise, og var næsten bleven som en Beensrad. Dette mærkede Bonden, og, saasom han tænkte, jeg snart maatte døe, besluttede han at gjøre sig saa god Fordeel af mig, som han kunde. Imedens han gjorde dette Overlæg hos sig selv, kom en Sardral, eller Kongelig Kammerstiener, fra Hoffet, og befalede min Herre at bringe mig strax derhen, for at fornøie Dronningen og hendes Damer; nogle af de sidste havde allerede seet mig, og berettede felfomme Ting om min Skivnhed, Opsørsel og gode Forstand. Hendes Majestet, og de som opvartede hende, fandt

sandt stor Fornøielse over mit Forhold. Jeg
faldt paa mine Knæ og bad om Tilladelse at
kysse Hendes Majestets Fod, men denne naadis-
ge Princesse holdt hendes lille Finger ud til mig,
(efterat jeg var sat paa Bordet,) hvilken jeg om-
favneede med begge mine Arme, og satte den
yderste Spidse deraf til mine Læber. Hun giør-
de mig nogle almindelige Spørgsmaal angaaende
mit Land og mine Reiser, hvilke jeg besvarede
saa tydeligen, og med saa saa Ord, som jeg kun-
de. Hun spurgte mig, om jeg vilde være for-
nøiet med at leve ved Hoffet. Jeg bukkede mig
ned til Bordet, og ydmygen svarede, at jeg var
min Herres Slave; men om jeg var min egen
Herre, vilde jeg gjøre mig stolt af at opofre mit
Liv til Hendes Majestets Tjeneste. Derpaa
spurgte hun min Herre, om han var villig at
sælge mig for en skikkelig Priis. Han, som
frygtede at jeg ikke skulde leve en Maaned, var
færdig nok til at stille sig af med mig, og for-
langede for mig 1000 Guldstykker, som og blev
befalet strax at gives ham: ethvert Stykke var
omtrent af 800 Mondorers Størrelse; men,
i Henseende til alle Ting's Forhold imellem dette
Land og Europa, og Guldets høie Værdie iblant

dem, var det neppe saa stor en Sum, som 1000 Guineer i England. Derpaa sagde jeg til Dronningen, siden jeg nu var Hendes Majestets underdanigste Tiener og Livgegn, maatte jeg bede om den Naade, at Glumdalclitch, som skedse havde opvartet mig med saa megen Omhu og Godhed, maatte blive antaget i hendes Tieneste, og vedblive at være min Fostermoder og Væremesterinde. Hendes Majestet bevilgede min Begiering, og fik letteligen Bondens Samtykke, som var glad over at faae sin Datter til Hove, og den stakkels Pige kunde selv ikke skjule hendes Glæde derover. Min sidste Herre reiste bort, da han havde taget Afsked med mig, og sagt, at han efterlod mig i en god Tieneste, hvortil jeg svarede ikke et Ord, men bukkede mig alene lit for ham.

Dronningen mærkede min Koldfindighed imod ham, og, da Bonden var gaaet ud af Gemakket, spurgte hun mig om Aarsagen dertil. Jeg var saa dristig at sige Hendes Majestet, at jeg var min forrige Herre ikke forbunden for noget andet, end at han ikke havde slaget Hiernen ud paa et stakkels uskyldigt Dyr, som blev funden i hans Mark, hvilken Høflighed var noksom ble-

ven

ven betalt ved den Fordeel, han havde gjort sig af at fremvise mig over det halve Kongerige, og den Priis, han nu havde solgt mig for: at det Liv, jeg siden havde ført, havde været saa trælsomt, at det kunde have dræbt et Dyr af ti Gange min Styrke: at mit Helbred var bleven meget svækket af det bestandige strænge Arbeide, med at fornsie Pøbelen hver Time paa Dagen, og at, dersom min Herre ikke havde tænkt, at mit Liv havde staaet i Fare, havde Hendes Majestet ikke faaet saa got Kiøb; Men som jeg nu var uden al Frygt for at blive ilde medhandlet, under saa stor og naadig en Princesse's Beskyttelse, som var Naturens Ziir, Verdens Kiølesdægge, hendes Undersaatters Forlystelse og Skabningens Phoenix: saa haabede jeg, at min sidste Herres Frygt skulde blive ugrundet; thi jeg fandt allerede mine Livsaander at opleve ved Hendes Majestets allerhøieste Nærværelse.

Dette var Indholden af min Tale, som jeg fremførte med megen Stannem, og den sidste Deel deraf var aldeles indrettet efter dette Folkes Stileart, hvoraf jeg lærte nogle Talemaader af Glumdalelitch, da hun bragte mig til Høve.

Dronningen holdt mig letteligen tilgode min Mangel i at tale, men forundrede sig dog over saa megen Vittighed og god Forstand hos saa lille et Dyr. Hun tog mig i hendes egen Haand og bragte mig til Kongen, som da var gaaet ind i sit Kabinet. Hans Majestet, som saae meget alvorlig og streng ud, gav ikke noie nok Agt paa min Skabning ved det første Syn, og spurgte hende koldsindigen, hvorlænge det var siden hun var bleven indtagen af en Splacknuck; thi det syntes at han holdt mig derfor, da jeg laae paa mit Bryst i Hendes Majestets høire Haand. Men denne Princeesse, som var særdeles vittig og forstandig, satte mig sagte ned paa mine Fødder paa Skatoldet, og befalede mig at give Hans Majestet Esterretning om mig selv, hvilket jeg gjorde med ganske saa Død, og Glumdalelitch, som var bleven uden for Kabinetsdøren, og kunde ikke taale at jeg var længe fra hendes Dine, da hun var bleven indladt, bekræftede alt det, som var hændet siden min Ankomst til hendes Faders Huus.

Kongen, endskiønt han selv var ligesaa lærd en Herre, som nogen i hans Rige, og havde været opdragen i Philosophiens, og fornemmeligen

figen Mathematikens Studering: dog, da han
noie gav Algt paa min Skabning, og saae at jeg
gik ret op, førend jeg taledes, sluttede han, at
jeg maatte være et Slags Uhrverk, (hvilket i
dette Land er kommen til en meget stor Fuldkom-
menhed,) som var opfunden af en klogtig Kunst-
ner; men da han hørde min Røst, og fandt at
det, jeg sagde, var ordentligt og fornuftigt, kun-
de han ikke dølge hans Forundring. Han var
aldeles ikke fornøiet med den Efterretning, som
jeg gav ham om Maaden, jeg var kommen til
hans Land paa, men holdt det for en Digt, paa-
funden af Glumdalelitch og hendes Fader, som
havde lært mig nogle visse Ord for at sælge mig
med større Fordeel. Da han gjorde sig saadan-
ne Tanker, forelagde han mig adskillige Spørs-
maal, og fik stedse fornuftige Svar, som havde
ingen anden Mangel end en fremmed Udtale af
Ordene, og en ufuldkommen Kundskab i Spro-
get, med nogle andre bondagtige Talemaader,
som jeg havde lært i min forrige Herres Huus,
og som ikke passede sig paa den polerte Stil ved
et Hof.

Hans Majestet sendte Bud efter trende meget
lærde Mænd, som paa den Tid havde deres
ugent-

ugentlige Opvartning, efter dette Lands Skik. Disse Herrer, efterat de meget nøie havde examineret min Skabning, vare af forskiellige Meninger om mig. De vare alle enige i, at jeg ikke kunde være frembragt efter Naturens ordentlige Love, efterdi jeg var ikke dannet med Besqvemhed til at beskyytte mit Liv, enten ved Gesvindighed, eller ved at flyve op i Træer eller grave Huller i Jorden. De lagde Mærke til ved mine Lænder, som de med den største Nøisagtighed betragtede, at jeg var et kiedædende Dyr; men da de fleste firføddede Dyr vare for store for mig, og Marknuus, med nogle andre, vare for gesvindige, saa kunde de ikke forestille sig, hvorledes jeg var i Stand til at underholde mig, medmindre jeg maatte leve af Snegle og andre Insecter, hvilket de med mange lærde Slutninger beviste, at jeg ikke kunde giøre. Een af disse Lærde syntes at holde for, at jeg var en Banskabning eller et utidigt Foster; men denne Mening blev forkastet af de andre to, som saae, at mine Lemmer vare fuldkomne og fuldførte, og at jeg havde levet nogle Aar, som var klart af mit Skæg, hvis Stumper de med et Forsterrelsesglas opdagede. De vilde ikke tilstaae mig
at

at være en Dverg, efterdi jeg var saa liden, at der aldeles ikke kunde gøres nogen Sammenligning; Thi Dronningens Favorit-Dverg, den mindste, som nogentid var seet der i Riget, var næsten 30 Fod høi. Efter megen Tvistighed sluttede de eendragtelingen, at jeg aleneste var *Rexplum Scalcath*, hvilket er udlagt: *Naturens Spilleverk* (*lulus naturæ*), og er en Bestemmelse paa en Ting, som bliver særdeles elsket af de nyeste Philosopher i Europa, hvis Lærere, saasom de have foragtet den gamle Udflugt af skjulte Marsager (*causæ occultæ*), hvormed Aristotelis Efterfølgere forgieves stræbede at skjule deres Uvidenhed, have opfundet denne beundringsværdige Opløsning af alle Vanskeligheder til den menneskelige Kundskabs uudsigelige Færd Fremme.

Efter denne endelige Dom, bad jeg at man vilde høre mig aleneste et Par Ord. Jeg holdt mig tæt til Kongen, og forsikrede Hans Majestæt, at jeg kom fra et Land, som vrimslede med nogle Millioner af begge Køn af min Størrelse, hvor Dyr, Træer og Huse vare alle i Forhold dermed, og hvor jeg selgeligen maatte være lige saavel i Stand til at forsvare mig, og finde min

Under-

Underholdning, som nogen af Hans Majestets
 Undersaatter her; hvilket jeg holdt for at være
 et fuldkommen Svar paa disse Herrers Argu-
 menter. Hertil svarede de aleneste med en for-
 agtelig Smil, sigende, at Bonden havde gan-
 ske vel underrettet mig om hvad jeg skulde sige.
 Kongen, som havde langt bedre Forstand, lod
 disse lærde Mænd gaae, og sendte Bud efter Bon-
 den, som til Lykke endnu ikke var reist af Byen.
 Da han derfor først hemmeligen havde examine-
 ret ham, og siden forhørt ham tillige med mig
 og den unge Pige, begyndte Hans Majestet at
 tænke, at det, vi sagde ham, maatte mueligen
 være sandt. Han bad Dronningen at befale, at
 der skulde drages en særdeles Omsorg for mig,
 og han var af den Mening, at Glumdalclitch
 skulde vedblive i hendes Tieneste med at opvarte
 mig, fordi han mærkede at vi havde en stor Kier-
 lighed for hinanden. Der blev et beqvemt Bæ-
 relse tillavet for hende ved Hoffet: Hun fik en
 Hofmesterinde, der skulde have Omsorg for hen-
 des Opdragelse; en Pige til at flæde hende paa,
 og to andre Piger til Huusgierning; men det blev
 hende alene overdraget at have Omsorg for mig.
 Dronningen befalede hendes egen Hof-Snedker

at forfærdige en Væske, som kunde tiene mig til Sengenammer, efter saadan en Model, som Glumdalelitch og jeg vare fornøiede med. Denne Mand var en stor Kunstner, og efter min Anviisning forfærdigede i tre Uger for mig et Kammer af Træ, som var 16 Fod i Firkant og 12 Fod høit, med Vinduer, som kunde skædes op og ned, een Dør og to smaa Kamre, ligesom et Sengenammer i London. Brædderne, som udgiorde Loftet, vare til at løfte op og ned med to Hængsler, for at sætte der ned i en ganske færdig Seng, som var gjort af Hendes Majestæts Sengmager. En behændig Kunstner, som var berømt for hans smaa Kunststykker, paatog sig at giøre mig to Stole med Bagstykker og Sidesstykker af et Slags Træ, ikke uligt Elsenbeen, to Borde og et Skrin til at giemme mine Sager udi. Kammeret var udstoppet paa alle Sider, saavel som og paa Gulvet og Loftet, for at forekomme Tilfælde af deres Uagtsomhed, som vare mig, og at betage Magten af Stød, naar jeg kiørte. Jeg forlangte en Laas for min Dør, for at hindre Røtter og Muus fra at komme ind: Smeden, efter adskillige Forsøg, gjorde een, der var den mindste, som nogentid var seet hos dem,
dog

dog har jeg seet en større for en Herres Port i England. Jeg gjorde mig Umage med at bære Nøglen i min egen Lomme, af Frygt Glumdalclitch maatte tage den. Ligeledes beordrede Dronningen det fineste Silketoi, som kunde faaes, til Klæder til mig: det var ikke meget tykkere end et Engelsk Uldteppe; de vare meget besværlige for mig, indtil jeg blev vant til dem. De bleve giorte efter Landets Brug, som ligner deels Persisk, deels Chinesisk, og er en meget ærbar og anstændig Klædedragt.

Dronningen blev saa indtagen af mit Selskab, at hun kunde ikke spise uden mig. Jeg havde et Bord, som blev sat paa det samme, hvorved Hendes Majestet spiste, tæt ved hendes venstre Albue, og en Stool at sidde paa. Glumdalclitch stod paa en Bænk paa Gulvet tæt ved mit Bord, for at hielpe mig og passe paa mig. Jeg havde et heelt Sæt Sølvfade og Tallerkener og andet Lei, hvilket i Forhold med Dronningens var ikke meget større, end det jeg havde seet i London i de Boder, hvor Duffetoi sælges; dette forvarede min lille Aarme i hendes Lomme i en Sølvæske, og gav mig det ved Maaltidet efter som jeg behøvede det, og selv gjorde det reent.

Der

Der spiste ingen med Dronningen uden de to Kongelige Princesse; den ældste var 16 Aar, og den yngste 13 Aar og 1 Maaned. Hendes Majestet pleiede at lægge en Vid Mad paa et af mine Bæde, hvoraf jeg skaf for mig selv, og hun fandt Fornøielse i at see mig spise saa smaat; thi Dronningen (som i Sandhed havde ikkun liden Appetit) tog saa meget til een Mundfuld, som tolv Engelske Bønder kunde spise til et heelt Maaltid, hvilket var en Tidlang for mig et værdmeligt Syn. Hun kunde knuse Binger, Been og alt af en Perke imellem hendes Tænder, endskjønt den var ni Gange saa stor som en fuldvoren Kalkonst Hane, og puttede en Vid Brød i hendes Mund, saa stor som to 24 Skillings Brød. Hun drak af et Guldbæger mere end et Drehooved fuld i een Drik. Hendes Knive vare to Gange saa lange som en Høelee, naar den var lige fra Skæftet; Skeerne, Gasterne og andet Bordtøj, var alt i samme Forhold. Jeg erindrer, da Glumdalelitch bar mig af Nysgierlighed en gang ud for at see nogle af Bordene ved Hoffet, hvor ti eller tolv af disse forfærdelig store Knive paa een Gang bleve løstede op, at jeg tænkte, jeg tilforn aldrig havde seet saa forfærdeligt et Syn.

Det er en Skik, at hver Onsdag, hvilken (som jeg forhen har erindret) er deres Helligdag, Kongen og Dronningen, tillige med de Kongelige Børn af begge Kien, spise tilsammen i Hans Majestets Gemak; og, da jeg nu var bleven hans store Favorit, saa blev paa samme Tid min lille Stool og Bord satte ved hans venstre Haand forved et af Salikarreene. Denne Prints havde Fornøielse af at tale med mig, og spurgte mig om Sæderne, Religionen, Lovene, Regjeringensmaaden og Videnskaberne i Europa, hvorom jeg gav ham den bedste Efterretning jeg kunde. Hans Begreb var saa klart, og hans Dømmekraft saa vis, at han gjorde meget vise Betragtninger og Anmærkninger over alt det jeg sagde; men jeg tilstaaer, at, efterat jeg havde været noget for vidtløftig i at tale om mit eget kære Fæderne Land, om vor Handel og vore Krige til Lands og Bands, om vore Religions-Uenigheder og Stats-Partier, Fordømmene af hans Opdragelse havde saa megen Magt over ham, at han kunde ikke holde sig fra at tage mig op i hans høire Haand, streg mig med den anden, og, efter en høftig latter, spurgde mig, om jeg enten var en Whig, eller en Tory? Derpaa vendte

vendte han sig til den første Minister, som var-
tede opsbag ved ham med en hvid Stav, næsten
saa høi som Stormasten paa et Kongeligt Or-
logsskib, og anmærkede, hvor foragtelig en Ting
menneskelig Høihed var, som kunde blive efter-
abet af saa smaa Insecter som jeg, og dog, sagde
han, tør jeg vædde, at disse Dyr have deres
Titler og Værestegn, de bygge smaa Keder og
Huler, som de kalde Huse og Byer; de gjøre
sig stolte af Stads og Klædedragt, de elske, stris-
de, trette, bedrage og forraade. Og saaledes
blev han ved, imedens jeg skiftede mange Gange
Farve af Forbittrelse over at høre mit ædle Fæ-
derneland, Videnskabernes og Krigens Læres-
mesterinde, Frankeriges Svæbe, Europæ Dom-
mere, Dydens, Gudsfrygtigheds, Vrens og
Sandheds Sæde, Verdens Jær og Misundel-
se, saa foragteligen behandlet.

Men som jeg ikke var i en Tilstand til at for-
tæres over Fornærmelser, saa, efter nøiere Over-
læg, begyndte jeg at tvivle om, enten mig var
sket Uret eller ikke; thi, efterat jeg i nogle
Maaneder var bleven vant til at see og omgaaes
med disse Folk, og havde lagt Mærke til, at
enhver forekommende Ting var af forholdsmeessig

Størrelse, var den Affkye, jeg først havde fattet for deres store Kroppe og Udseende, saa nær afslidt, at om jeg havde seet et Selskab af Engelske Herrer og Damer i deres Stads og Helligedags-Klæder, spillende deres adskillige Kuller efter den brugeligste Hofmanceer, med at strutte, bukke og snakke: saa, at sige Sandhed, skulde jeg have været haardt fristet til at lee ligesaa meget ad dem, som Kongen og hans fornemme Mænd over mig. Jeg kunde heller ikke bære mig for at lee ad mig selv, naar Dronningen, som hun pleiede, holdt mig paa hendes Haand imod et Speil, hvorved begge vore Personer lod sig see i fuld Størrelse tillige, og der kunde intet være mere latterligt end Sammenligningen, saa at jeg virkeligen begyndte at indbilde mig, at jeg var indfunden mange Grader under min sædvanlige Størrelse.

Intet fortørnede og ærgrede mig saa meget som Dronningens Dverg, hvilken, omendskiont han var den mindste, som nogentid var seet i det Land, (thi jeg holder virkeligen for, at han var ikke fuldt 30 Fod høi,) blev saa stolt af at see et Dyr saa meget under ham, at han altid vilde pukke og see spottisk til mig, naar han gik forbi mig

mig i Dronningens Forgemaal, imedens jeg stod paa et Bord og talede med Herrerne eller Damerne ved Hoffet; og det var sielden han jo sagde mig nogle bidende Ord over min lille Skabning, hvorover jeg alene kunde hæve mig med at kalde ham Broder, og udbyde ham til at brydes med mig, og andre saadanne Svar, som ere brugelige i Hof=Pagers Munde. Engang ved Middagsmaaltidet var denne maliciøse Biørnunge saa arrig over noget, som jeg havde sagt til ham, at han stod op paa Kanten af Hendes Majestets Stoel, tog mig midt om Livet, da jeg sad ned og var mig intet ondt formodende, og slængte mig i en stor Sølvskaal med Fløde, og derpaa løb bort saa fast som han kunde. Jeg faldt ned langt over Hovedet, og, dersom jeg ikke havde kunnet got svømme, havde det seet farligt ud med mit Liv; thi Glumdalclitch var just i samme Dieblit ved den anden Ende af Gemakket, og Dronningen var i en saa stor Forstrækkelse, at hun ikke sandsede at hjælpe mig; men min lille Amme løb mig til Undsætning, og tog mig op, efterat jeg havde sluget over en Pot Fløde i mig. Jeg blev lagt til Sengs, men havde ingen Glæde faaet, aleneste en Klødning

blev ganske forderbet for mig, saa jeg ikke meer kunde bruge den. Dvergen fik dygtig Hug, og til mere Straf maatte drikke ud den hele Skaal med Gløden, hvori han havde slængt mig; efter den Tid kom han heller ikke mere i Naade; thi kort efter forærede Dronningen ham til en fornem Dame, saa at jeg ikke saa ham mere, og det til min store Fornøielse: thi jeg kan ikke sige, til hvilken Uderlighed saadan en ondskaabsfuld Pusling maatte have bragt hans Brede.

Han havde forhen giort mig et slemt Puds, hvilket kom Dronningen til at lee, endsskiønt hun tillige blev meget bekymret for mig, og vilde strax have forviist ham, havde jeg ikke været saa ædelmodig at bede for ham. Hendes Majestet havde taget et Marvebeen paa hendes Tallerken, og, efterat hun havde slaget Marven ud, satte det paa Fadet igien op ad, ligesom det stod forhen. Dvergen, som passede paa Reiligheden medens Glumdalclitch var gaaet hen til Sidesbordet, steg op paa den Skammel, hvorpaa hun stod for at tage vare paa mig ved Maaltidet, tog mig i begge sine Hænder, klemte mine Been sammen, og kilede dem ned i Marvebenet op til min Vest, hvori jeg blev staaende nogen Tid,

og

og gjorde en meget latterlig Figur. Jeg troer, at det næsten varede en Minut, førend nogen vidste hvor jeg var bleven af; thi jeg holdt det for nedrigt for mig at raabe: Men saasom Printser sielden spise deres Mad heed, bleve mine Been ikke brændte, men mine Strømper og Buxer ilde tilredte. Dvergen, paa min Forbøn, fik ingen anden Straf, end at han blev brav pidffet.

Jeg blev jævnligent railleret af Dronningen, formedelst min Frygtagtighed, og hun pleiede at spørge mig, om Folket i mit Land vare ligesaa store Kujoner, som jeg? Anledningen hertil var denne: Landet er meget plaget med Fluer om Sommeren, og disse stemme Insecter, hvoraf enhver var saa stor som en stor Lærke, gabe mig neppe nogen Roe ved Middagsmaaltidet, med deres Surren og Brummen omkring mine Øren; undertiden satte de sig paa min Mad, og efterlod deres affkøhlige Ureenlighed og Sød, hvilket jeg meget vel kunde see, men ikke Landets Indsædte, hvis store Dine vare ikke saa skarpe, som mine, i at see smaa Ting; undertiden satte de sig fast paa min Næse eller Ansigt, hvor de stak mig ind i Riødet; de lugtede meget

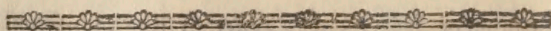
Hæslig, og jeg kunde letteligen fornemme denn
 Iimagtige Materie, hvilken (som vore Natur-
 kyndige lære os) gjør at disse Insecter kan gaae
 med deres Fødder opad imod Loftet. Jeg hav-
 de nok at bestille med at forsvare mig imod disse
 vederstyggelige Væster, og kunde ikke holde mig
 fra at hoppe i Veiret af Frygt, naar de kom
 til mit Ansigt. Det var Overgens sædvanlige
 Øvelse, at fange en Hob af dem i hans Haand,
 som Skoledrenge hos os giøre, og i en Hast at
 slippe dem løs under min Næse, for at forskræk-
 ke mig, og fornøie Dronningen. Mit Raad
 herimod var at skære dem i Stykker med min
 Kniv, medens de fløi i Luften, hvori min Fær-
 dighed blev meget beundret.

Jeg erindrer, en Morgen, da Glumdalelitch
 havde sat mig i min Væske i Vinduet, som hun
 jevnlig gjorde, naar det var got Veir, for at
 give mig frisk Luft, (thi jeg torde ikke lade Væ-
 sken blive hængt paa et Stom uden for Vins-
 duet, som vi giøre med Fuglebure i Engeland,)
 efterat jeg havde løftet mine Vinduer op, og
 sad ved Bordet og spiste et Stykke Peberlage
 til Frokaast, at over tyve Bremser, tillokkede
 af Lugten, kom flyvende ind i Kammeret, og
 brum-

brummede høiere end Drønet af ligesaa mange Sællepiber. Nogle af dem toge fat paa min Kage, og droge den stykkeviis bort, andre fløi omkring mit Hoved og Ansigt, forvirrede mig med deres Bulder, og satte mig i yderste Skræk for deres Sting. Dog havde jeg det Mod, at jeg stod op, drog min Hirtsfænger og anfaldt dem i Lusten. Jeg nedlagde fire af dem, men Næsten fløi bort, og jeg skød strax mine Vinduer ned. Disse Insecter vare saa store som Algerhøns; jeg tog Braaddene af dem, og fandt at de vare een og en halv Tomme lange, og saa skarpe som Naale. Jeg gienite dem omhyggeligen, og har siden viist dem tillige med andre Mariteter i adskillige Dele af Europa. Efter min Hiemkomst til Engeland forærede jeg tre af dem til Greshams Collegium, og beholdt selv den fjerde.

Fjerde Kapitel.

Landet beskrives. Et Forslag til at forbedre de næste Land-
korte. Kongens Pallads og nogen Efterretning om
Hovedstaden. Authores Maade at reise paa. Hoved-
Kirken beskrives.

Jeg agter nu at give Læseren en kort Beskri-
velse over dette Land, saa vidt jeg reiste deri,
hvilket ikke var over 2000 Mile omkring Hoved-
staden Forbulgrud; thi Dronningen, som jeg
bestandig fulgte, gik aldrig længere, naar hun
geleidede Kongen paa hans Reiser omkring i Ri-
get, og forblev der indtil Hans Majestet kom til-
bage fra at besee Grandserne. Den hele Stræk-
ning af denne Prinses Herredomme gaaer hen-
imod 6000 Mile i Længden, og fra 3 til 5000
Mile i Bredden. Heraf kan jeg ikke andet end
slutte, at vore Europæiske Geographi tage me-
get feil, naar de mene, at der er intet uden
Hav imellem Japan og California; thi det har
aldrig været min Mening, at der maa være en
Egebvægt af Jærd for at veie op imod det store
Fasteiland af Tartariet; og derfor burde de for-
andre deres Søe- og Land-Korte, ved at føie
denne

denne vidtseftige Landstrækning til de nordvestlige Dele af America, hvori jeg skal være villig til at være dem behjælpelig.

Kongeriget er en Halvøe, omringet mod Nord-Øst med en Række Bierge, som ere 30 Mile høie, hvilke man ikke kan komme over formedelsst de ildsprudende Bierge, som ere der oven paa, ikke heller vide de lærdeste Mænd, hvad for Folk der boe paa hin Side af disse Bierge, eller om der engang boer nogen. Paa de tre andre Sider er det omgivet med det store Hav. Der er ikke een Søehavn i det hele Kongerige, og de Dele af Kysterne, hvor Gloderne løbe ud, ere fulde af steile Klipper, og Søen overalt saa urolig, at man ikke tør vove sig derudpaa med den mindste Baad, saa at dette Folk er ganske udeluft fra al Handel med den øvrige Deel af Verden: Men de store Gloder ere fulde af Skibe, og have Oversflodighed af ypperlige Fiske; thi de saae sielden nogle fra Havet, efterdi Havfiskene ere af samme Størrelse, som de i Europa, og sølgelig ikke værd at fange; hvoraf det er klart, at Naturen, i at frembringe Planter og Dyr af saa usædvanlig en Størrelse, har alene indskrænket sig til dette Land, og hvad her-
til

til kan være Marsag, vil jeg overlade til Philosopherne at bestemme. Dog fange de undertiden en Hvalfisk, som bliver slagen ind paa Klipperne, hvilken gemene Folk gierne spise; af disse Hvalfiske har jeg seet nogle saa store, at en Mand neppe kunde bære een paa sine Skuldre, og undertiden blive de for Curiositet bragte i Kurve til Forbrulgrud: Jeg saae een af dem paa et Fod paa Kongens Taffel, som blev holdt for en Raritet, men mig syntes ikke at han skjøttede meget om den; thi jeg mener, at Størrelsen gav ham Afstrag for den, endskjønt jeg har seet een noget større i Grønland.

Landet er vel beboet, thi det har 51 Stæder, henimod 100 Fæstninger, og en stor Deel Landebyer. For at fornøie den nysgierrige Læser maa det være nok at beskrive Forbrulgrud. Denne Stad staaer næsten med to lige Dele paa hver Side af den Flod, som løber der igiennem. Den indeholder over 80000 Huse, og har henimod 600000 Indbyggere. Den er i Længden tre Glomglungs (hvilket giver omtrent 54 Engelske Mile,) og to og en halv i Bredden, som jeg selv maalede det paa et Kort, som var optaget efter Kongens Befaling; det blev lagt for mig paa

paa Gulvet, og udbreedt 100 Fod: jeg maales de Giennemsnittet og Omkredsen ved Skrit paa bare Fødder adskillige Gange, og, ved at tælle paa Maalestokken, maalede jeg det temmelig accurat.

Kongens Slot er ikke en ordentlig Bygning, men en Hob Huse, henimod 7 Mile i Omkreds: De fornemmeste Gemakker ere gemeenligen 240 Fod høie, og brede og lange i Forhold dermed. En Vogn blev tilstaaet Glumdalclitch og mig, hvori hendes Hofmesterinde jevnlig tog hende ud for at besee Byen eller gaae i Krambodene, og jeg blev stedse taget med i min Tøske, endskient Pigen, efter min egen Begiering, ofte tog mig ud og holdt mig i hendes Haand for desbedre at see Husene og Folkene, naar vi kørte igiennem Gaderne. Jeg holder for, at vor Vogn var i Hiirkant saa stor som den store Sal i Westminster, men ikke slet saa høi; dog kan jeg ikke sige det saa nøie. Engang befalede Hofmesterinden Kudskene at holde ved nogle Krambode, hvor Betlerne, som passede paa Leligheden, stimlede til Siderne af Vognen, og gave mig det skrækkeligste Syn, som en Europæers Dine nogentid saae: Der var et Gruentimmer, som

som havde Kræft i hendes Bryst; det var opsvulmet til en forfærdelig Størrelse, og fuldt med Huller, i to eller tre af hvilke jeg mageligen kunde have krøbet og skjulet mit hele Legeme. Der var en Staadder med en Gevert i hans Nakke, som var større end en Udsæk, og en anden med to Træbeen, ethvert omtrent 20 Fod høit; men det affhyeligste Syn var Lusene, som krøbe paa deres Klæder: jeg kunde tydeligen see Lemmerne af dette Udsi med blotte Øine, meget bedre end paa en Europæisk Luns igiennem et Forstørrelsesglas, og deres Tryner, hvormed de rodede ligesom Eviin; de vare de første, jeg nogentid havde seet, og jeg skulde have været nysgierrig nok til at have anatomeret een af dem, om jeg havde havt passelige Instrumenter, (hvilke jeg til min Fortred lod efter mig paa Skibet,) endskiønt Synet var saa væmmeligt, at det ganske vendte min Mave.

Foruden den store Væske, hvorudi jeg sædvanligen blev ført, befalede Dronningen, at der skulde gøres en mindre til mig af omtrent 12 Fod i Firkant og 10 Fod høi, for at være des bequemmere til at reise med; thi den anden var noget for stor for Glumdalclitches Skib, og ubes

ubeleilig i Bognen: Den blev gjort af den samme Mester, og jeg anviste ham i det hele Arbejde. Dette Reise-Skab var en accurat Fjirskant, med et Bindue i Mitten af de tre Fjirskante, og ethvert Bindue betrukket med Gitterværk af Jerntraad uden til, for at forekomme Skade paa lange Reiser. Paa den fjerde Side, som havde intet Bindue, vare fastede to stærke Jernkramper, hvorigiennem den Person, som førte mig, naar jeg vilde ride, stak et Lødergehæng, og spændte det omkring sin Vest. Denne Forretning havde altid en ærbar og troe Tiener, som jeg kunde forlade mig paa, enten jeg fulgte Kongen og Dronningen paa deres Reiser, eller jeg havde Lyst til at see Haugerne, eller aflægge en Besøgelse hos en stor Dame eller Statsminister ved Hoffet, naar Glumdalsclitch var upasselig; thi jeg begyndte snart at blive bekiendt og agtet iblant de høieste Betientere: jeg slutter, det var mere fordi jeg havde Deres Majesteters Naade, end formedelsk nogen min egen Fortieneste. Naar jeg paa Reiser var bleven træet af at liere, tog en Tiener, som reed, Vesken og spændte den i sit Gehæng, og satte den paa en Pude forved sig, og der havde jeg fuld Udsigt til

til Landet fra mine tre Vinduer. I dette Kammer havde jeg en Fjeldseng, og en Hængematte under Loftet, to Stole og et Bord, som vare net skruede til Gulvet, paa det de ikke skulde slænges omkuld ved Bevægelsen af Hesten eller Vognen; og, saasom jeg havde længe været vant til Søreiser, foruroligede disse Bevægelser mig ikke meget, endssient de undertiden vare meget høstige.

Naar jeg havde Lyst til at besee Byen, skede det altid i mit Reise-Skab, som Glumdalsclitch holdt i hendes Skied i en aaben Portechaise, der var giort efter Landets Brug, og blev baaren af fire Tienere, hvorefter fulgte to andre i Dronningens Liverie. Pøbelen, som ofte havde hørt tale om mig, var meget hyppig i at stikle omkring Portechaisen, og Glumdalsclitch var høflig nok til at bede Dragerne holde stille, og tage mig i hendes Haand, paa det jeg kunde blive seet desbedre.

Jeg havde megen Lyst til at see Hoved-Kirken, og fornemmeligen Taarnet, som hørte til den, hvilket bliver regnet for det høieste i hele Kongeriget. I den Henseende førde min Alnne mig en Dag derhen; men jeg maae i Sandhed sige, at jeg kom tilbage med en lang Næse: thi Høiden er ikke over 3000 Fod, at regne fra Grunden til den

den øverste Spidse; hvilket, i Henseende til Forskiellen imellem disse Folkes Størrelse og vores i Europa, giver ikke stor Anledning til Beundring, og er aldeles ikke liig i Forhold mod Taarnet i Salisbury. Men for ikke at tale ilde om en Nation, som jeg min hele Livstid skal holde mig selv helligt forbunden, maa man tilstaae, at hvad dette berømte Taarn mangler i Høiden, det er fuldkommen erstattet i dens Skønhed og Styrke; thi Murene ere næsten 100 Fod tykke, opførte af hugne Steen, hvoraf enhver er henimod 40 Fod i Firkant, og zirede paa alle Sider med Gudernes og Kongernes Billeder, som ere udhugne i Marmor i overordentlig Størrelse, og satte i adskillige Nicher. Jeg maalede en Lilles finger, som var falden af en af disse Statuer, og laae usformærkt iblant noget Grus, og befandt, at den var accurat 4 Fod og 1 Tom. lang: Glum: Daleclitch svøbte den ind i hendes Lærklæde, og førte den hien i hendesomme for at giemme den iblant andet Legetoi, hvoraf denne Pige var en Elsker, som Børn paa hendes Alder pleie at være.

Kongens Kioffen er i Sandhed en deilig Bygning: det er hvælvet og henimod 600 Fod høit. Den store Dør er paa 10 Skrit nær ikke saa høi

som Hvalvingen paa St. Pouls Kirke; thi jeg maalede den sidste med Forsæt efter min Hiems komst. Men om jeg skulde beskrive Kiøkken-Rivejernet, de forfærdelig store Gryder og Kiedler, de Bover og Laar, som bleve vendte paa Spiddene, med mange andre Ting, jeg skulde maaskee neppe blive troet; i det mindste vilde en skarp Criticus være i Stand til at tænke, at jeg gjorde noget formeget deraf, som Reisebeskrivere ofte ere mistænkte for: Men for at undgaae denne Dom, frygter jeg at være falden formeget til en anden Yderlighed, og at, dersom det skulde hænde sig, at denne Afhandling blev oversat i det Broddingnagianske Sprog og sendt derhen, Kongen og hans Folk skulde have Marsag til at flage over, at jeg havde gjort dem Uret med en falsk og alt for liden Forestilling.

Hs. Majest. holder sielden flere end 600 Heste paa sine Stalde: de ere gemeenligen 50 til 60 Tod heie; men naar han drager ud paa høitidelige Dage, bliver han geleidet af en Guarde af 500 Ryttere, hvilket jeg holdt for det prægtigste Syn, som nogentid kunde blive seet, indtil jeg saa en Deel af hans Armee, hvorom jeg en anden Gang skal faae Leilighed at tale.

Femte

Femte Kapitel.

Adskillige Tildragelser, som hændte Author. En Misbæders Henrettelse. Author viser sin Erfarenhed i Seiladsen.

Jeg skulde have levet lykkelig nok i dette Land, om min lille Skabning ikke havde udsat mig for adskillige latterlige og fortredelige Hændelser, hvoraf jeg skal driste mig til at fortælle nogle. Glundalelitch førte mig ofte ind i Slotshaugernes i min lille Væske, og tog mig undertiden ud af den, og holdt mig i hendes Haand, eller satte mig ned for at spadserere. Jeg erindrer, forend Dvergen kom bort fra Dronningen, fulgte han os engang ned i een af disse Hauger, og da min Amme havde sat mig ned, vare han og jeg tæt sammen nær ved nogle smaa Vebetræer; hvorpaa den stemme Skielm, som passede paa Veligheden, i det jeg gik under et af dem, rystede det lige over mit Hoved, hvorved en Hob Vble, hvert næsten saa stort som en Bristolsk Tonde, kom rullende ned om mine Øren: eet af dem traf mig paa Ryggen i det jeg bukkede mig, og slog mig

mig fladt ned paa mit Ansigt; men jeg fik ingen anden Skade, og Dvergen blev pardonneret paa min Forbøn, efterdi jeg havde givet Ansledning.

En anden Gang havde Glumdalelitch sat mig paa en jevn Græsplet, imedens hun spadserede noget bort med hendes Hofmesterinde; imidlertid faldt der i en Hast saa hæftig en Hagelbøie, at jeg strax blev slagen til Jorden, og, imedens jeg laae der, gave Hagelstenene mig saadanne forfærdelige Slag over mit hele Legeme, som om jeg var bleven slagen med Bolde, dog gjorde jeg mit Beste med at krybe bort paa Hænder og Fødder, og skiule mig ved at lægge mig fladt ned paa mit Ansigt under nogle Citronblade; men jeg var saa forknuset over mit hele Legeme, at jeg ikke kunde gaae i 10 Dage derefter. Herover maa man heller ikke undre, efterdi Naturen i dette Land iagttager det samme Forhold i alle dens Virkninger; en Hagelsteen er henved 1800 Gange større end een i Europa, hvilket jeg kan bekræfte af Erfaring, efterdi jeg har været saa curieux at veie og maale dem.

Men en langt farligere Tildragelse hændte mig i samme Hauge, da min lille Amme, som troede,

de, at hun havde sat mig paa et sikkert Sted, hvilket jeg ofte bad hende om at giøre, paa det jeg kunde fornøie mig med mine egne Tanker, havde ladet min Væske blive hiemme for ikke at have Uleilighed med at bære den, og gik paa en anden Kant i Haugen med hendes Hofmesterinde og nogle Damer af hendes Bekjendtskab. Imidlertid hun var borte, saa langt at hun ikke kunde høre mig, kom en lille hvid Puddelhund, som tilhørte een af de fornemmeste Gartnere, og af en Hændelse var kommen ind i Haugen, og løb omkring ved det Sted, hvor jeg var; Hunden, som fulgte Lugten, kom løbende lige paa mig, tog mig i sin Mund, og løb lige til sin Herre, logrede med Halen, og satte mig sagte ned paa Jorden. Til god Lykke var han saa vel afrettet, at han bar mig imellem hans Tænder uden at klemme mig det ringeste, eller giøre mine Klæder Skade; men den arme Gartner, som kiendte mig ganske vel, og bar stor Godhed for mig, var meget forskrækket; han tog mig sagte op i begge sine Hænder, og spurgte mig hvordan jeg befandt mig: men jeg var saa forbauset og ude af Mande, at jeg ikke kunde tale et Ord. I saa Minuter kom jeg til mig selv igien, og

han bragte mig i god Behold til min lille Amme, som imidlertid var kommen til det Sted, hvor hun forlod mig, og var i en stor Angest, da hun ikke saa mig, og jeg ikke svarede, da hun raabte. Hun satte Gartneren skarp til Rette for hans Hunds Skyld; men Sagen blev nedtyffet, og ikke bekendt ved Hoffet: thi Pigen var bange for Dronningens Unnaade, og sandelig, hvad mig selv angik, saa tænkte jeg det ikke vilde geraade mig til nogen Ære, om saadan en Historie kom ud.

Efter denne Hændelse besluttede Glumdalclitch for Fremtiden aldrig at betro mig ud fra hende Dine. Jeg havde længe været bange for denne Beslutning, og derfor dølgede jeg ofte for hende adskillige ulukkelige Hændelser, som vedsøre mig naar jeg var alene. En Glente, som en gang svævede over Haugen, og holdt stille over mig, havde vist sørt mig bort i sine Klee, der som jeg ikke havde resolveret til at drage min Hirtsfænger, og løbet hen under en tyk Række. En anden Gang, da jeg gik overst op paa en nylig opkastet Muldvarpe-Tue, faldt jeg til min Hals ned i Hullet, hvorigiennem dette Dyr havde opkastet Jorden: jeg fandt paa en Væg,
for

for at undskyldte mig, fordi mine Klæder vare fordervede. Ligeledes stødte jeg mit Skinebeen slemmt imod et Sneglehuus, som jeg kom til at snuble over, da jeg spadserede alene, og tænkte paa det arme Engeland.

Jeg kan ikke sige, enten jeg var mere fornøiet eller bedrøvet over at mærke paa disse eenlige Spadsereregange, at de mindste Fugle vare slet intet bange for mig, men hoppede omkring mig paa en Alen nær, og saae efter Orme og anden Føde med saa stor Ligegyldighed, som om intet Dyr havde været dem nær; jeg erindrer, at en Kræmsfugl var saa dristig at snappe af min Haand med sit Næb et Stykke Kage, som Glundalelitch havde givet mig til min Frokost. Naar jeg søgte at fange nogle af disse Fugle, vendte de sig dristig imod mig, og vilde halke mine Fingre, (som jeg derfor ikke torde lade komme saa nær, at de kunde naae dem,) og derpaa hoppede de tilbage ganske rolige for at lede efter Orme og Snegle, som forhen. Men engang tog jeg en tyk Stok, og kastede den af alle Kræfter saa lykkelig efter en Graa-Triss, at jeg slog den overende, og da jeg havde grebet den om Halsen med begge mine Hænder, løb jeg med

den i Triumph til min Amme; men da Fuglen, som alene havde faaet et Svimeslag, kom noget til sig selv igien, gav den mig saa mange Slag med sine Vinger paa begge Sider af mit Hoved og Krop, endskjønt jeg holdt den saa langt ud fra mig, som jeg kunde, og den kunde ikke naae mig med sine Kløer, at jeg tænkte mange Gange paa at slippe den igien; men jeg blev snart hjulpen af een af Tjenerne, som dreiede Halsen om paa Fuglen, og den følgende Dag fik jeg den til Middagsmad, efter Dronningens Befaling. Denne Trisfe, saavidt jeg kan erindre, syntes at være noget stærre end en Engelsk Svane.

Hof-Trofenerne bode ofte Glumdalclitdy ind i deres Bærelser, og bade hende at tage mig med sig, fordi de vilde have Fornøielse af at see og føle paa mig. De vilde ofte klæde mig ganske nøgen af, og lægge mig, saa lang som jeg var, i deres Barm, hvorover jeg fandt stor Velsked; thi, at sige Sandhed, der kom en meget slem Lugt fra deres Hud; dog herom taler jeg ikke, ei heller dermed siater til disse høie Dammers Fornøielse, for hvilke jeg haver allsags Høisagtelse: men jeg holder for, at mine Sandser vare mere skarpe i Forhold med min lille Skabning,

ning, og at disse anseelige Personer vare ikke mere ubehagelige for deres Elskere, eller for hverandre indbyrdes, end Folk af samme Stand ere hos os i Engeland; men overalt fandt jeg, at deres naturlige Lugt var langt fordrageligere, end naar de brugte lugtende Ting, over hvilke jeg strax besvimede. Jeg kan ikke forglemme, at een af mine meget gode Venner i Silliput paa en varm Dag, da jeg temmelig havde bevæget mig, tog sig den Frihed at klage over en skarp Lugt omkring mig, endskient jeg var ligesaa lidet underkastet den Feil, som de fleste af mit Kion; men jeg tænker, at hans Lugt var ligesaa fin i Henseende til min, som min var i Henseende til dette Folkes. I denne Anledning kan jeg ikke undlade at være billig imod Dronningen min Beherskerinde, og Glumdalclitdy, min lille Amme, hvis Personer vare ligesaa behagelige, som nogen Dames i Engeland.

Det som gjorde mig meest Uleilighed iblant disse Hof-Frøkener, naar min Amme bragte mig med sig for at besøge dem, var at see dem omgaaes mig ganske ligefrem, ligesom et andet ubetydeligt Dyr; thi de afslædte sig indtil bare Kroppen, og toge deres Særker paa i min Nær-

værelse, imedens jeg stod paa deres Matbord lige for deres nøgne Legemer, hvilket, jeg forsikrer, var intet forserisk Syn for mig, og gav mig ikke andre Følelser end Afstøje og Bæmmelse. Deres Hud syntes saa ruu, ujevn, og af saa forskellige Farver, naar jeg saa dem nær ved, og med Pletter hist og her, saa store som Trætaallers Fener, hvorfra der hængte Haar, tykkere end Seilgarn; uden at sige noget videre om det øvrige af deres Personer. Ikke heller gjorde de sig nogen Betænkning over, naar jeg var tilstæde, at skille sig af med det, de havde drukket, til en Mængde af 2 Drehooveder i et Kår, som holdt over 3 Tønder. Den smukkeste af disse Hof-Frekener, en lystig og spøgesuld Pige paa 16 Aar, satte mig undertiden skræms over hendes Brynsvorte, med mange andre Pudser, hvori Læseren maa forlade mig, at jeg ikke er omstændelig. Men jeg var saa misfornøiet, at jeg bad Glumbalelitch finde paa en Undskyldning, paa det jeg ikke mere maatte besøge denne unge Dame.

En Dag kom en ung Herre, som var en Søstersøn af min Aammes Hofmesterinde, og nødte dem begge at see paa en Henrettelse. Det var

var en Mand, som havde dræbt een af denne Herres beste Benner. Glumidaleitch blev overtalet til at giøre Selskab med, endskjont det var meget imod hendes Tilbøielighed; thi hun var af Naturen omhiertet, og hvad mig angik, endskjont jeg havde Affke for saadan Slags Syn, fristede min Nysgierrighed mig dog til at see noget, som jeg holdt for vilde blive usædvanligt. Misdæderen blev sat paa en Stoel paa et Skaffot, som var opreist til den Ende, og hans Hoved afhugget i eet Hug med et Sværd, omtrent 40 Fod langt; Marerne udsprejtede saadan skrækelig Mængde Blod, og det saa høit i Luften, at det store Bandspring til Versailles var ikke at ligne dermed, saa længe det varede; og Hovedet, der det faldt paa Skaffotgulvet, gav saadant et Bulder, at det kom mig til at springe i Betret, endskjont jeg var i det ringeste en halv Engelsk Miil derfra.

Dronningen, som ofte pleiede at høre mig tale om mine Særeiser, og betienede sig af alle Leiligheder for at fornøie mig, naar jeg var forrigfuld, spurgde mig, om jeg forstod at handle et Seil eller Mare, og om en lille Øvelse med at roe maatte ikke blive tienlig for mit Helbred?

Jeg

Jeg svarede, at jeg forstod begge Dele ganske got; thi omendskönt min egentlige Forretning havde været at være Feltstær eller Doctor paa Skibet, saa dog, naar det gik i Kniben, var jeg nød til at arbejde, som en gemeen Matros. Men jeg saae ikke, hvorledes det kunde lade sig gjøre i deres Land, hvor den mindste Baad var ligesaa stor som et Orlogsskib af første Rang hos os, og saadan en Baad, som jeg kunde styre, kunde ikke gaae i nogen af deres Floder. Hendes Majestet sagde, om jeg vilde gjøre Udkast til en Baad, skulde hendes egen Snedker forfærdige den, og hun vilde besørge et Sted for mig til at seile i. Manden var en flygtig Kunstner, og ved min Bestyrelse i 10 Dage forfærdigede mig en Lystbaad med alt dens Redskab, som maageligen kunde rumme 8 Europæiske. Da den var færdig, blev Dronningen saa fornøiet, at hun løb med den i hendes Skied til Kongen, som befalede, at den skulde sættes i et Vandkar med mig, for at gjøre et Forsøg, men der var for lidet Rum til at bruge mine Værer. Dronningen havde fattet et andet Forslag: Hun befalede Snedkeren, at gjøre et Trug af Træ, 300 Fod lang, 50 Fod bred og 8 Fod dyb,

og

og da det var vel beged, at det ikke skulde lække, blev det sat paa Gulvet langs med Bøgen i et af de yderste Værelser paa Slottet. Det havde en Hane nær ved Bunden til at lade Vandet ud, naar det begyndte at blive gammelt, og to Tienere kunde mageligen fylde det i en halv Time. Her pleiede jeg ofte at roe til min egen, saavel som og til Dronningens og hendes Dammers Forlystelse, som vare meget vel fornøiede med min Erfarenhed og Hurtighed. Undertiden satte jeg mine Seil op, og da havde jeg intet andet at gjøre, end at styre, imedens Damerne gave mig en Kuling med deres Bister, og, naar de vare blevne trætte, blæste nogle Pager paa mine Seil, da jeg viste min Konst med at styre om Styrbord og Bagbord, ligesom jeg fandt for got. Naar jeg holdt op, tog Glumdalclitch stedsse min Baad tilbage med sig i hendes Kammer, og hængte den paa et Søm at tørres.

Bed denne Dvælsse mødte mig engang en Hændelse, som nær havde kostet mig mit Liv; thi da een af Pagerne havde sat min Baad i Truget, vilde Glumdalclitches Hofmesterinde af Høflighed løfte mig op og sætte mig i Baaden, men jeg slap igiennem hendes Fingre, og havde vist faldet

faldet 40 Fod ned paa Gulvet, om jeg ikke, ved den lykkeligste Hændelse af Verden, var bleven standset af en Knappenaal, som sad i denne gode Dames Snærliv. Hovedet af Knappenaalen kom ind imellem min Skiorte og Buxelinningen, og saaledes blev jeg ved den mellemste Deel holdt oppe i Luften, indtil Glumdalelitch kom løbende mig til Undsætning.

En anden Gang havde een af Tiernerne, hvis Forretning det var at fylde mit Trug hver tres die Dag med frisk Vand, været saa uforsigtig at lade en stor Frøe, som han ikke havde mærket, slippe ud af hans Spand; Frøen laae i Skiul indtil jeg var bleven sat i min Baad, men da den saae et Sted at sætte sig paa, fløv den op, og kom Baaden til at hælde saa meget til den ene Side, at jeg var nødt til at modveie den med al min Tyngde paa den anden Side, at den ikke skulde kandre. Da Frøen var kommen op, hoppede den med eet den halve Længde af Baaden, og derpaa over mit Hoved frem og tilbage, og besmurt mit Ansigt og mine Klæder med sit hæslige Sliim. Dens store Lemmer gjorde, at den syntes det fæleste Dyr, som man kan forestille sig. Dog bad jeg Glumdalelitch
at

at lade mig raade alene med den; jeg pryglede den længe med een af mine Aarer, og tilsidst tvang den til at hoppe ud af Baaden.

Men den sterste Fare, som jeg nogentid var udi i dette Land, var med en Abekat, som tilherte een af Kiøffenskriverne. Glumdalclitch havde lukket mig inde i hendes Kammer, medens hun gik etsteds hen enten i Forretning eller i Besøgelse. Veiret var meget varmt, og Kammer-*Winduet* stod aabent, saavelsom *Winduerne* og *Døren* paa min store Kasse, hvori jeg sædvanligen opholdt mig, formedelst dets *Sterrelse* og *Bequemmelighed*. I det jeg sad rolig i mine egne Tanker ved mit Bord, hørde jeg noget gav et Bulder ind igiennem *Kammer-*Winduet**, og hoppede omkring fra een Side til den anden, hvorover, endskiønt jeg blev meget bange, jeg dog vovede at see ud, men rørte mig ikke fra mit Sted, og da saae jeg dette spøgefulde Dyr at hoppe og springe op og ned, indtil det tilsidst kom til min *Væske*, hvilken den syntes at betragte med stor Fornøielse og Nysgierlighed, og figede ind igiennem *Døren* og *Winduerne*. Jeg retirerede hen til det andet Hjørne af *Kammeret* eller *Væsen*; men *Abekatten*, som saae ind paa
alle

alle Sider, satte mig i saadan en Forstrækkelse, at jeg manglede Eftertanke til at skule mig under Sengen, som jeg læt kunde have gjort. Da den havde tilbragt nogen Tid med at lige, grine og støie, blev den mig tilsidst vaer, og rækkede een af sine Paller ind igiennem Døren, ligesom en Kat, naar den spiller med en Muus, og, endskient jeg ofte forandrede Sted for at undgaae den, fik den dog omsider fat paa Skiedet af min Kiøle, (hvilken, saasom den var gjort af dette Lands Silketoi, var meget tyk og stærk,) og slæbte mig ud. Han tog mig op i sin høire Forfod, og holdt mig, ligesom en Amme et Barn, naar hun vil give det at patte, just som jeg har seet det samme Slags Dyr at giere med Rattetillinger i Europa, og naar jeg bød til at giere Modstand, klemte den mig saa haardt, at jeg tænkte det var best at give efter. Jeg har god Marsag til at troe, at han holdt mig for en Unge af hans egen Art, fordi han ofte streg mit Ansigt ganske sagte med hans anden Palle. I denne Fornøielse blev han forstyrret ved et Bilde paa Kammerdøren, ligesom nogen vilde aabne den, hvorpaa han i en Hast sprang op i Vinduet, hvorigiennem han var kommen ind, og

derfra

derfra op paa Kenderne, gaaende paa tre Been, og holdende mig i det fjerde, indtil han havde flavret op paa et Tag, som var næst ved vores. Jeg hørte Glumdalsclitch give et Skrig i det Die-blik, da han sprang ud med mig. Den arme Pige var nær bleven affindig. Det hele Qvarteer af Slottet var i fuld Oprør, Tjenerne løbe efter Stiger, og nogle Hundrede Mennesker 'i Gaarden saae Abekatten, som sad paa Ryngaasen af Bygningen, holdende mig ligesom en Dukke i den ene af hans Forlaller, og gav mig Mad med den anden, ved at proppe ind i min Mund noget Føde, som han havde trykket ud af Posen paa den ene Side af hans Kiæber, og gav mig nogle smaa Slag, naar jeg ikke vilde æde, hvorefter mange af Pøbelen neden under kunde ikke bare sig for at lee, og jeg meener, man kunde ikke med Billighed laste dem derfor; thi det var uden Tvivl et latterligt Syn nok for enhver, uden for mig. Nogle af Folkene kastede Stene op, menende at drive Abekatten ned, men dette blev strængelig forbudet, ellers kunde min Hjerne letteligen været bleven slagen ud.

Nu satte man Stigerne til, og en Deel af Tjenerne gik op ad dem. Da Abekatten saae

dette, og mærkede, at han næsten var omringet, og kunde ikke komme hastig nok afsted paa hans tre Been, lod han mig falde paa Tagstenene, og løb bort. Her sad jeg nogen Tid over 700 Alen fra Jorden, ventende hvert Dieblif at blive nedblæst af Vinden, eller at falde ned af Hovedsvimmel; men en skikkelig Dreng, een af min Aammes Tienere, flævrede op, stak mig i hans Buxelomme, og bragte mig uskad ned.

Jeg var næsten kvalt af det Snavs, som Abekatten havde stoppet i min Hals; men min fiære lille Ammie pillede det ud af min Mund med en lille Naal, og derpaa begyndte jeg at brække mig, hvilket gav mig stor Lindring; dog var jeg saa svag, og forklemt i mine Sider, af det at dette flemme Dyr havde trykket mig, at jeg blev nød til at holde Sengen i 14 Dage. Kongen, Dronningen og hele Hoffet sendte dagligen Bud og lode spørge efter mit Helbred, og Hendes Majestet besøgte mig adskillige Gange i min Sygdom. Abekatten blev dræbt, og der blev givet Befaling, at saadant Dyr maatte ikke holdes paa Slottet.

Da jeg var kommen mig igien, og gjorde min Opvarmning hos Kongen, for at takke ham for
hans

hans Naade, behagede han at raillere mig temmeligen formedelst denne Tildragelse. Han spurgde mig, hvad Tanker og Forestillinger jeg gjorde mig, da jeg laae i Abekattens Celle, hvor-
dan jeg syntes om den Mad, han gav mig, hvorledes han bar sig ad med at made mig, og om den friske Lust paa Taget havde skærpet min Appetit. Han forlangte at vide, hvad jeg vilde have gjort i lige Tilfælde i mit eget Land. Jeg svarede Hans Majestet, at i Europa havde vi ingen Abekatte, uden de, som for Curiositets Skuld bleve bragte fra fremmede Steder, og saa smaa, at jeg kunde faae Bugt med en halv Snees af Gangen, om de dristede sig til at angfalde mig; og hvad dette forfærdelige Dyr angik, hvormed jeg sidst havde været indviklet, (den var virkelig saa stor som en Elephant,) da, hvis min Frygt havde tilladt mig at betænke mig saa meget, at jeg kunde have betient mig af min Hirtsfænger, (seende ivrigen, og klappende paa Hæftet af den i det jeg taledes,) da han stak sin Palle ind i mit Kammer, skulde jeg maaskee have givet ham saadant et Hug, at han skulde have været glad ved at have draget den hastigere tilbage, end han stak den ind. Dette frem-

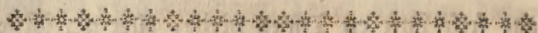
forde jeg i saa mandig en Tone, som den der er
 avindshg over, at hans Mod og Tapperhed skal
 blive kaldet i Tvivl. Dog havde min Tale in-
 gen anden Birkning, end at den forarsagede
 en stor Latter, hvorfra de, som vare omkring
 Kongen, uagtet al den Hviagtelse, de vare ham
 skyldige, ikke kunde holde sig. Dette kom mig
 til at eftertænke, hvor daarligt et Foretagende
 det er af en Mand, at stræbe at gjøre sig selv
 Være iblant dem, som ere over al Høiheds og
 Sammenlignelses Grad med ham; Og dog har
 jeg efter min Tilbagekomst seet denne min Opsæt-
 sel at være meget gængs i Engeland, hvor en
 lille foragtelig Stakkel, uden mindste Adkomst
 og Rettighed af Fødsel, Person, Begreb eller
 almindelig Sands og Forstand, skal torde see
 stolt paa og sætte sig paa lige Fod med de største
 Mænd i Riget.

Jeg forshnede Hoffet dagligen med Materie
 til at lee, og Glumdalelitch, endskjønt hun el-
 skede mig overmaade, var dog skielmsk nok til
 at underrette Dronningen om, naar jeg begif-
 nogen Feil, som hun tænkte vilde fornøie Hen-
 des Majestet. Pigen havde været shg, og hen-
 des Hofmesterinde førte ud med hende, for at
 tage

tage frisk Luft en Times Reise, eller 30 Mile fra Staden. De steg ud af Vognen tæt ved en smal Fodstie i Marken, og da Glundalsclitch havde sat min Reise-Væske ned, gik jeg ud for at spadserere; I Fodstien stod en Koedynge, og jeg maatte prøve min Hurtighed med at springe over den. Jeg tog et Spring, men mishældigen for kort, og jeg befandt mig midt i den op til mine Knæe: jeg vadede igiennem den med nogen Vanskelighed, og een af Tjenerne viste de mig af med sit Tørklæde saa reen som han kunde; jeg var høsligen besvueret, og min Ansme indelukkede mig i min Kasse, indtil vi kom hjem, hvor Dronningen snart blev underrettet om hvad som var skeet, og Tjenerne spredde det ud iblant Hoffolkene, saa at al Epøg i nogle Dage var paa min Regning.

Siette Kapitel.

Authors adskillige Opfindelser for at behage Kongen og Dronningen. Han viser sin Erfarenhed i Musikken. Kongen spørger om den Engelske Stats Forsatning, hvilken Author beretter ham. Kongens Anmærkning derover.

Jeg pleiede at giøre min Opvartning hos Kongen to eller tre Gange om Ugen, og havde ofte seet ham under Barberens Haand, hvilket i Sandhed var i Begyndelsen et skrælsomt Syn; thi Nagelkniven var næsten to Gange saa lang som en almindelig Høelee. Hans Majestet lod sig, efter Landets Brug, alene barbere to Gange om Ugen. Engang overtalede jeg Barberen til at give mig noget af Sæbeskummet, hvoraf jeg udpillede 40 til 50 af de stærkeste Haarstumper: Siden tog jeg et Stykke fint Træe, og skar det ligesom Vagen af en Kam, og gjorde Huller deri lige vidt imellem hinanden med en Naal, saa liden, som jeg kunde faae den af Glumdalelitch; jeg satte Haarstumperne saa næt deri, skræbede og spidsede dem, at jeg fik en temmelig god Kam, hvilken kom mig ret tilpas,

efterdi

efterdi min egen var meget afbrudt i Tænderne, og næsten ubrugelig; ikke heller vidste jeg nogen Kunstner der i Landet, som var saa behændig, at han kunde paatage sig at giøre mig en anden.

Dette bragte mig paa Tanker om en anden Tidsfordriv, hvormed jeg tilbragte mange af mine ledige Timer. Jeg bad Dronningens Kammerfrue at forvare til mig det, som blev fiæmmet af Hendes Majestets Haar, hvoraf jeg med Tiden fik en stor Mængde, og ved at overlægge med min Ven, Hof-Snedkeren, som havde faaet en almindelig Befaling at forfordige mig smaa Stykker Arbeide, anviste jeg ham at giøre to Stolerammer, ikke større end dem, jeg havde i min Væske, og at bore smaa Huller med en Eyl rundt omkring i de Dele, som jeg bestemte til Baggstykker og Sæde: igiennem disse Huller stættede jeg de stærkeste Haar, som jeg kunde udlede, just paa den Måade, som Kærstole gøres i Engeland. Da de vare færdige, gjorde jeg en Present af dem til Dronningen, som satte dem i hendes Kabinet, og pleiede at fremvise dem som Kuriositeter, ligesom de og i Sandhed bleve beundrede af enhver, der saae dem.

ningen vilde, at jeg skulde have sat mig paa een af disse Stole, men jeg afflog ganske at adlyde hende, forsikrende, at jeg hellere vilde døe Tusinde Gange, end sætte et vanæret Sted af mit Legeme paa disse dyrebare Haar, som forhen bespydede Hendes Majestets Hoved. Af disse Haar gjorde jeg (saasom jeg havde altid et mekannisk Hoved) ligeledes en næt liden Pung, om trent 5 Fod lang, med Hendes Majestets Navn i Cypher af Guld, hvilken jeg forærede Glumdaleclitch med Drommingens Tilladelse; men at sige Sandhed, den var mere for Syn end Brug, eftersom den var ikke stærk nok til at bære de store tunge Penge, og derfor gienste hun ikkun i den noget Vegeteri, som Pigebern ere indtagne af.

Kongen, som fandt Behag i Musik, havde ofte Concert ved Hoffet, hvortil jeg undertiden blev indbragt, og sat i min Væske paa et Bord, for at høre derpaa; men Bulderet var saa stort, at jeg neppe kunde gjøre Forskiel paa Tonerne; jeg er sikker paa, at om alle Trommerne og Trompeterne af en Kongelig Armee bleve slagne og blæste tæt ved mine Øren, kunde de ikke ligne det. Jeg lod gierne min Væske sætte saa langt fra

fra Musikanterne som jeg kunde, lukkede Døren og Binduerne, og drog Bindues-Gardinerne for, hvorefter jeg sandt deres Musik ikke ubehagelig.

Jeg havde i min Ungdom lært lidet at spille paa Spinnet: Glundalslitch havde et i hendes Kammer, og en Musikanter kom to Gange om Ugen for at lære hende. Jeg kaldte det et Spinnet, fordi det havde nogen Lighed med det Instrument, og blev spillet paa samme Maade. Der kom mig den Grille i Hovedet, at jeg vilde fornøie Kongen og Dronningen med et Engelsk Stykke paa dette Instrument; men dette syntes overmaade vanskeligt: thi Spinettet var over 60 Fod lang, og enhver Tangent omtrent 1 Fod breed, saa at jeg med mine udstrakte Arme ikke kunde naae over fem Tangenter, og at trykke dem ned udfordrede et dygtig stærkt Slag med min Knyttensæve, hvilket vilde have bleven et alt for strængt Arbeide, og til ingen Nytte. Den Maade jeg sandt paa var denne: Jeg tilavede tvende Stokke, omtrent af Størrelse som en god Prygl; de vare tykkere i den ene end i den anden Ende; jeg betragte den tykke Ende med et Stykke Musesskind, paa det jeg ikke ved

at slaae paa dem, enten skulde beskaadige det øverste af Tangenterne, eller forstyrre Lyden. Forved Spinettet blev sat en Bænk, henimod 4 Fod neden for Tangenterne, og paa denne Bænk blev jeg sat. Jeg løb paa den paa Siden frem og tilbage, og slog de rette Tangenter med mine to Stokke, og hialp mig igiennem med at spille en Jig, til Deres Majesteters store Fornøielse; men det var den voldsomste Bevægelse jeg nogentid foretog, og dog kunde jeg ikke slaae over sexten Tangenter, og selgeligen heller ikke spille Bass og Diskant tillige, som andre Mestere giøre, hvilket var en stor Feil ved min Musik.

Kongen, som var en Herre af ypperlig Forstand, (som jeg forhen har erindret,) befalede jevnlig, at jeg skulde bringes ind i min Kasse, og sættes paa Bordet i hans Gemak; dernæst befalede han mig at tage een af mine Stole ud af min Kasse, og sætte mig i en Distance af 9 Fod fra ham oven paa min Kasse, hvilket gjorde, at jeg næsten kom til at sidde lige høit med hans Ansigt. Paa denne Maade havde jeg adskillige Samtaler med ham. Engang tog jeg mig den Frihed at sige Hans Majestet, at den
Foragt

Foragt han gav tilkiende imod Europa, og den øvrige Deel af Verden, syntes ikke at svare til de hyperlige Sinds-gaver, som han var Herre af: at Fornuften udbreder sig ikke med Legemets Størrelse: tvertimod, vi bemærke i vort Land, at de største Mennesker ere mindst forsynede dermed, at iblant andre Dyr Bier og Myrer have Berømmelse for mere Vindskibelighed, Konst og Klogskab end mange af de større Slags; og at, i hvor ubetydelig han end holdt mig for at være, haabede jeg, at jeg maatte leve den Tid, jeg kunde giere Hans Majestet nogen mærkelig Tieneste. Kongen hørde mig med Afsomhed, og begyndte at fatte meget bedre Tanker om mig, end han havde nogentid tilforn. Han forlangede, at jeg vilde give ham saa neiagtig en Efterretning om Regjeringen i Engeland, som var mig muelig, efterdi han, i hvor indtagne Printser end ere af deres egne Sædvaner, (thi saaledes dømte han om andre Monarker,) vilde dog forneie sig over at høre een og anden Ting, som kunde være værd at efterfølge.

Den gunstige Læser kan forestille sig, hvor ofte jeg da ønskede mig en Demosthenis og Cicæronis Beltalenhed, som kunde have gjort mig
be-

bequem til at forherlige mit eget dyrebare Fædernelands Roes i en Stiil, som svarede til dets Fortienester og Lykksalighed.

Jeg begyndte min Tale med at underrette Hans Majestet om, at vort Herredømme bestod af to Der, som udgjorde tre magtige Kongeriger under een Regent, foruden vore Colonier i Amerika. Jeg opholdt mig længe ved vort Lands Frugtbarhed og vor Lustegns Beskaffenhed. Siden taledede jeg vidtløftigen om det Engelske Parlements Indretning, som bestod af den høianseelige Forsamling, kaldet Overhuset, som ere Personer af det adeligste Blod, og af de ældste og vidtløftigste Eiendomme. Jeg beskrev den særdeles Omhyggelighed, som man anvender paa deres Opdragelse i Videnskaber og Vaaben, for at giøre dem duelige til at blive Kongens og Landets Raadgivere, at have Deel i den lovgivende Magt, til at blive Lemmer af den høieste Ret, hvorfra man ikke kan appellere, og til at blive Krigsmænd, som stedsse ere færdige til at forsvare deres Konge og Fæderneland ved deres Tapserhed, Forhold og Trofskab; og disse vare Rikets Ziir og Bulverk, værdige Efterfølgere af deres berømmeligste Forsædre, hvis Værelse havde været

været Belønningen for deres Dyd og Tapperhed, hvorfra man aldrig har erfaret at deres Esters Kommere een Gang have vanslågtet. Til disse vare søiede adskillige hellige Personer, som en Deel af Forsamlingen, under Navn af Biskoppe, hvis fornemmeste Forretning det er at drage Omsoarg for Religionen, og dem, som undervise Folket deri. Disse bleve udsøgte af den hele Nation ved Kongen og hans viseste Raadsherrer iblant saadanne af Præsteskabet, som efter Fortieneste vare meest udmærkede formedelst deres ustraffelige Levnet og grundige Lærdom, hvilke i Sandhed vare Geistlighedens og Folkets aandelige Fædre.

At den anden Deel af Parlamentet bestod af en Forsamling, kaldet Underhuset, hvilke vare alle fornemme Herrer, som frivilligen bleve udsøgte og udvalgte af Folket selv formedelst deres Duellighed og Kierlighed til deres Land, til at forestille den hele Nations Wiisdom. Og at disse to Legemer udgjorde den meest majestetiske Forsamling i Europa, til hvilken, i Foreening med Kongen, den lovgivende Magt var overdragen.

Derpaa begav jeg mig til at tale om Retterne, over hvilke Dommerne, disse ærværdige Vise og Lovenes Fortolkere, havde øverste Tilsyn for at afgjøre Folkets omtvistede Rettigheder og Eiendomme, saavel som og for at straffe Laster og beskylte Ufkyldigheden. Jeg meldede om Skatskammerets vise Forvaltning, om vor Krigsmagtes Tapperhed og Heltebedrifter til Lands og Blands. Jeg gjorde Overslag paa Antallet af vort Folk, ved at regne hver mange Millioner der maatte være af enhver Sect i Religionen, og af ethvert Partie i Staten, iblant os. Jeg forglemte heller ikke vore Lege og Tidsfordriv, eller nogen særdeles Omstændighed, som jeg tænkte maatte geraade mit Fæderneland til Gode; og jeg sluttede det altsammen med en kort historisk Beretning om Sagerne og Tildragelserne i Engeland for omtrent de sidstforløbne Hundrede Aar.

Denne Samtale blev ikke tilendebragt ringere end i fem Audiencer, hver af nogle Timer, og Kongen anhørte det altsammen med stor Agtpaagivenhed, og jevnlig gjorde Anmærkninger over det jeg sagde, som og antegnede de Spørgsmaale, han agtede at gjøre mig.

Da

Da jeg havde endt denne lange Tale, efter-
saae Hans Majestet i den siette Audience hans
Anmærkninger, og fremsatte mange Tvivl, Spørs-
maal og Indvendinger ved enhver Artikel. Han
spurgte, hvad Maade man brugte for at dyrke
vor unge Adels Sind og Legemer, og i hvad
Slags Forretninger den meest tilbragte sine før-
ste Aar, og den Tid, som den var beqvem til at
lære udi: Hvorledes man bar sig ad for at op-
fylde Forsamlingen, naar en adelig Familie uds-
døde: Hvilke Egenskaber der vare nødvendige
hos dem, som skulde gøres til nye Adelsmænd.
Om Printsens Indfald, en Sum Penge til en
Hofdame eller den fornemmeste Minister, eller
et Forsæt at bestyrke et Parti, som var imod det
almindelige Beste, nogentid vare Bevægaarsager
til disse Forfremmelse. Hvor stor Kundskab
disse Herrer havde i deres Lands Love, og hvors-
ledes de kom til at gjøre sig saa duelige, at de
kunde demme og afgiere deres Medundersaatters
Eiendomme i den sidste Instants. Om de stedse
vare saa frie for Gierrighed, Partiskhed eller
Trang, at Stikpenge eller nogen anden skadelig
Hensigt ikke kunde have noget Sted iblant dem.
Om de hellige Herrer, som jeg talede om, stedse
bleve

bleve forfremmede til den Vre formedelst deres Kundskab i Religionsfager og deres hellige Levnet, og havde aldrig været saadanne, som stikede sig efter Tiden, medens de vare ordinaire Præster, eller gemene Kapellaner hos en Adelsmand, hvis Meninger de vedbleve paa slavisk Viis at følge, efterat de vare antagne i Forsamlingen.

Dernæst forlangte han at vide, hvad Konster der bleve brugte til at udvælge dem, som jeg kaldte Underhuset; Om en Fremmed med en stor Pung kunde have nogen Virkning paa den gemene Mands Stemmer, til at vælge ham frem for deres egen Herre eller den dueligste Mand i Nærheden: Hvorfore Folk vare saa meget begierlige efter at komme ind i denne Forsamling, som jeg tilstod at være af stort Arbeide og Betskostning, ofte til deres Familiers Odelæggelse, uden nogen Løn eller Betaling: fordi dette syntes en saa høi Grad af Dyd og Kierlighed for det Almindelige, at Hans Majestet lod til at tvivle om, at det maatte mueligen ikke altid være oprigtig, forlangede han at vide, om saadanne tidligere Herrer kunde have nogle Udsigter til at gøtgjøre dem selv deres Omkostninger og Meie
ved

ved at opofre det almindelige Beste til en skrobelig og lastesuld Prinses Hensigter i Foreening med en bestukken Minister. Han formerede sine Spørgsmaale, og udforskede mig meget nøie over enhver Deel af denne Post, fremsættende utallige Efterforskninger og Indvendinger, hvilke jeg holder det ikke forsigtigt eller passeligt at igientage.

I Henseende til det jeg havde berettet om vore Retter, da forlangte Hans Majestet at blive fyldestgjort i adskillige Poster, og dette var jeg desbedre i Stand til at giøre, efterdi jeg forhen næsten var bleven ødelagt ved en lang Proces for den øverste Ret, hvilken blev sluttet for mig med mange Omkostninger. Han spurgte, hvor megen Tid der blev anvendt til at dømme imellem Ret og Uret, og hvor meget det kostede. Om Advocater og Talere havde Frihed at sere Sager, som man aabenbare vidste at være uretsfærdige, udsuende og undertrykkende. Om man mærkede, at Partier i Religionen og Staten vare af nogen Vægt for Retten. Om disse Advocater vare Personer, som vare opdragne i den almindelige Kundskab om Billighed, eller i provinciale, nationale eller andre Sædvaner, som

G

hænge

hænge ved Stedet. Om de eller deres Domme
mere havde nogen Deel i at forfatte de Love,
som de toge sig Frihed til at udlægge og forklare
efter deres Gotbefindende. Om de nogensinde
paa adskillige Tider havde talt for og imod den
samme Sag, og anført det Foregaaende for at
bevise modsatte Meninger. Om de vare et rigt
eller fattigt Laug: om de fik nogen Betaling i
Penge for at føre en Sag eller sige deres Me-
ninger, og i Besynderlighed, om de bleve antagne
til Lemmer af det ringere Raad.

Dernæst begav han sig til vort Skatkammers
Forvaltning, og sagde: han tænkte min Hukom-
melse havde slaget mig feil, efterdi jeg beregnede
vores Indkomster til omtrent 5 eller 6 Millioner
om Aaret, og, naar jeg talede om Udgifterne,
fandt han dem undertiden at beløbe sig til dob-
belt saa meget; thi de Anmærkninger, han hav-
de gjort, vare meget neagtige i denne Post; thi
han haabede, som han sagde, at Kundskaben
om vores Forhold maatte blive nyttig for ham,
og han kunde ikke have taget feil i hans Bereg-
ning; Men om det, som jeg sagde ham, var
sandt, kunde han ikke begribe, hvorledes et Køn-
gerige kunde spille Bankerot, ligesom en privat
Per-

Person. Han spurgde mig, hvem der vare vore Creditorer, og hvor vi fik Penge fra til at betale dem med. Han undrede over at høre mig tale om saa besværlige og bekostelige Krige: at vi vist maatte være et tretteliært Folk, eller leve iblant onde Naboer, og at vore Generaler maatte nødvendig være rigere end vore Konger. Han spurgde mig, hvad vi havde at bestille uden for vore egne Der, med mindre det var for Haandelens eller Tractaters Skyld, eller til at forsvare vore Søekyster med vor Flode; fornemmeligen forundrede han sig over at høre mig tale om en leiet staaende Armee midt i Fred og iblant et frit Folk. Han sagde: dersom vi bleve regierede efter vort eget Samtykke, i vore Repræsentanters Personer, saa kunde han ikke forestille sig, hvem vi vare bange for, eller imod hvem vi vilde stride; og han vilde høre min Mening, om ikke en privat Mands Huus maatte blive bedre forsvaret af ham selv, hans Børn og Huusfolk, end af en halv Snees Usskum, som paa Slump vare opsamlede paa Gaderne for en ringe Bøn, som han maatte vinde hundrede Gange mere ved at skære Halsen af paa.

Han loe over min underlige Regnemaade, (som han behagede at kalde den,) i at beregne vort Folkes Antal efter de adskillige Secter iblant os i Religionen og Staten. Han sagde, han vidste ingen Marsag, hvorsfore de, som havde Meninger, der vare skadelige for det Almindelige, skulde forbindes til at forandre dem, eller skulde ikke forbindes til at delge dem; og, som det var Tyrannie i en Regiering at fordre det forste, saa var det Skrobelighed ikke at hemme det sidste; thi en Mand kan tillades at have Gift i hans eget Kammer, men ikke at sælge det ud af Huset for hiertestyrkende Sager.

Han havde lagt Mærke til, at jeg iblant vore Adels- og Stands-Personers Forlystelser havde nævnet Spil. Han forlangte at vide, i hvad Alder denne Fornoielse og Tidsfordriv sædvanlig blev begyndt, og naar den igien blev afslagt; hvor meget af deres Tid den borttog; om det nogentid gik saa heit, at den angreb deres Formue; om gemene lastefulde Mennesker ved deres Hurtighed i denne Konst maatte ikke komme til stor Rigdom, og undertiden holde vore Adelige i Endighed, saavel som og vænne dem til rygesløse Selskabsbrødre, holde dem fra deres

Sinds

Sinds Forbedring, og nøde dem til, ved de Tab de gjorde, at lære, og at øve samme skammelige Hurtighed paa andre.

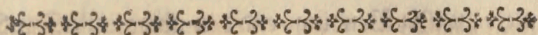
Han blev ganske forfærdet over den historiske Beretning, jeg gav ham om Sagerne i det sidste Aarhundrede, bevidnende, at det var alene en Hob af Sammenrottelse, Oprør, Mord, Blodsudgydelser, Forandringer og Landflygtigheder, de allerværste Virkninger, som Gierlighed, Partie, Hyllerie, Forræderie, Grumshed, Maserie, Ussindighed, Had, Misundelse, Begierlighed, Ondskab og Uergierlighed kunde frembringe.

I en anden Audience gjorde Hs. Majest. sig den Umage, korteligen at igientage Indholdet af det jeg havde sagt, sammenlignende Spørgsmaalene han gjorde med de Svar, som jeg havde givet; derpaa tog han mig i sine Hænder og streg mig sagte, udtrykkende sig i disse Ord, som jeg aldrig skal forglemme, ei heller Maaden, han fremsørde dem paa: Min Lille Ven Grilorig! du har gjort mig en beundringsværdig Bortale over dit Land; du har klarligen bevist, at Uvisdhed, Lædshed og Laster ere de rette Egenskaber, som danne en Lovgiver; at Lovene best forklares, udtolkes og anvendes af dem, hvis Fordeel og

Duelighed ligge i at kuldkaſte, forvirre, fordreie og ſkuffe dem. Jeg mærker iblant eder nogle Spor af en Indretning, ſom i dens Oprindelſe maatte have været taalelig, men den er halv udflettet, og Reſten ganſke beſtækket og beſudlet af Fordervelſer. Det ſynes ikke af alt det du har ſagt, at een enelſte Fuldkommenhed udfordres til at erholde et Embede iblant eder, meget mindre, at Folk blive giorte til Udel formedelſt deres Dyd, at Præſter blive forſtemmede formedelſt deres Gudsſrygt og Værdom, Soldater formedelſt deres Forhold og Tapperhed, Dommere formedelſt deres Redelighed, Raadsherrer formedelſt Kierlighed til deres Land, og Kongens Raad for deres Wiſdoms Skyld. Hvad dig ſelv angaaer, blev Kongen ved, ſom haver tilbragt den ſtorſte Deel af dit Liv med Keiſer, da er jeg ganſke vil- lig til at haabe, at du hidindtil har undgaaet man- ge af dit Lands Laſter; men af det, ſom jeg har ſam- let af din egen Beretning, og af de Svar, ſom jeg med megen Møie har udfrittet og udperſet af dig, kan jeg ikke andet end ſlutte, at din hele Na- tion maae være den forderveligſte Afkom af ſmaa forhadte Utoi, ſom Naturen nogentid lod krybe paa Jorden.

Syvende Kapitel.

Authors Kierlighed til sit Fæderneland. Han gjør Kongen et meget fordeelagtigt Forslag, som bliver forkastet. Kongens store Bankundighed i Statsfager. Færdom i dette Land er meget ufuldkommen og iudkrænket. Om Lovene, Krigsfager, og Partier i Staten.

Intet uden den største Kierlighed til Sandhed kunde have hindret mig fra at dølge denne Deel af min Fortælling. Det var forgieves at lade mig mærke med Fortrydelse, som altid blev gjort latterlig, og jeg var nød til at finde mig i Taalmodighed, imedens mit ædle og fiere Fæderneland blev saa ubilligen behandlet. Det gjør mig ligesaa hierteligen ondt, som nogen af mine Læsere, at saadan en Veilighed blev given; men det traf sig saaledes, at denne Prints var saa nysgierrig og efterspørgende i enhver Post, og det kunde ikke bestaae enten med Taaknæmmelighed, eller god Opførsel, at nægte at give ham al den Fyldestgiorelse, som jeg var i Stand til. Dog maa det tillades mig at sige saa meget til mit eget Forsvar, at jeg konstigen undgik mange af hans Spøremaal, ved at give enhver Ting en langt

mere gunstig Vending, end den uelagtigste Sandhed vilde tillade. Thi jeg har altid havt den roesværdige Partisthed for mit Fæderneland, som Dionysius Halicarnassensis med saa megen Føie anbefaler en Historieskriver. Jeg vilde skule min politiske Moders Skrøbeligheder og Hæsligheder, og sætte hendes Dyder og Skønheder i det fordeelagtigste Lys: Dette var min oprigtige Bestræbelse i de mange Samtaler, som jeg havde med denne Monark, omendskiont den desværre ikke fik nogen Fremgang.

Men man maa holde en Konge noget tilgode, som lever ganske udelukt fra den øvrige Deel af Verden, og maa derfor være ganske ubekiendt med de Skikke og Sædvaner, som meest herske iblant andre Folk, og Mangel paa Kundskab derom vil stedse frembringe mange Fordomme og en vis Indskrænkning i at tænke, hvorfra vi og de polerede Lande i Europa ere ganske befriede: og det vilde i Sandhed være haardt, om en saa langt fraværende Prinses Begreber om Dyder og Laster skulde fremsættes til en Regel for alle Menneffer.

Til at bestyrke det jeg nu har sagt, og videre at vise de flette Virkninger af en indskrænket

Dydra-

Opdragelse, vil jeg her anføre en Tildragelse, som neppe vil blive troet: I Haab om at giøre mig mereyndet hos Kongen, fortalte jeg ham en Opfindelse, som for 3 til 400 Aar siden var opdaget, i at giøre et vist Slags Pulver, i hvilket, naar der faldt den mindste Ildgnist, vilde den antænde det altsammen i et Dieblig, omendtskiønt der var en Dyrge saa stor som et Bierg, og lade det tilhobe flyve op i Luften paa een Gang, med et Bulder og Bevægelse større end af Jorden; At en passelig Mængde af dette Pulver, nedreven i et huult Rør af Malm eller Jern, efter dets Tykkelse, vilde drive en Jern eller Blye-Kugle med saadan en Hæftighed og Hastighed, at intet var i Stand til at modstaae dens Magt; At de største Kugler, som saaledes bleve udfundte, vilde ikke alene ødelegge hele Rader af en Armee paa een Gang, men endog slaae de stærkeste Mure ned i Grunden, nedsmelte Skibe, med 1000 Mennesker paa, til Bunden i Havet, og, naar de bleve sammenlængede med Kieder, hugge i tu Maaster og Takkelage, adsplitte Mennesker, 100 paa Gangen, og ødelægge alt det, som forekom dem; At vi ofte lægge dette Pulver i hule Jernkugler, og skyde

dem med en Maskine ind i en Stad, som vi beleire, hvilke oprive Jorden, sønderstide Husene, sprænge og kaste Splinter til alle Sider, som flaae Hiernen ud paa dem, som komme nær: At jeg vidste meget vel Ingredienterne, som vare got Kiøb og let at overkomme; at jeg forstod Maaden at sætte dem sammen paa, og kunde anvise hans Haandværksfolk, hvorledes de skulde giøre disse Rør af en Størrelse, som forholdt sig med alt andet i Hans Majestets Rige, og at de største af dem behøvede ikke at være over 100 Fod lange, og naar 20 eller 30 af disse Rør bleve ladte med en rigtig Maade af Pulver og Rugler, vilde de i faa Timer nedrive Murene om den stærkeste Stad under hans Herredømme, eller ødelægge den ganske Hovedstad, om den nogentid skulde driste sig til at giøre ham den absolute Magt stridig. Dette tilbød jeg ydmygt Hans Majestet, som en ringe Erkiendtlighed for de mange Beviser, han havde givet mig paa hans Kongelige Naade og Beskyttelse.

Kongen blev slagen med Skræk over den Beskrivelse, som jeg havde givet paa disse forfærdelige Maskiner, og det Forslag jeg havde gjort ham.

ham. Han blev sat i dyb Forundring over, hvorledes saa afmægtig og frybende en Insect, som jeg, (disse vare hans Ord,) kunde have saa umenneskelige Tanker, og det paa saa bevant en Maade, som at synes ganske ubevæget ved alle de Spectakler af Blodsudgydelse og Ødelæggelser, jeg havde afmalet for ham, som de sædvanlige Virkninger af disse skadelige Maskiner, hvoraf, han sagde, nogen oud Aand, det menneskelige Kiens Fiende, maatte have været den første Opfinder. Hvad ham selv angik, da bevidnede han, at, endskiønt saa Ting fornøiede ham saa meget, som nye Opdagelser i Konster og i Naturen, saa vilde han heller miste Halvdelen af hans Kongerige, end være vidende om saadan en Hemmelighed, hvilken, han befalede mig, saa tier som jeg havde mit Liv, aldrig at tale mere om.

En selsom Virkning af indknebne Grundsetninger og korte Udsigter, at en Prints, der besad enhver Egenskab, som forskaffer Vrefrygt, Kierlighed og Hviagtelse; af store Sindsgaver, Wiisdom og grundig Værdom; begavet med beundringsværdige naturlige Egenskaber til at regiere, og næsten tilbedet af hans Undersaatter: skulde

ſkulde af en kræſen unødvendig Skrupel, hvor-
 om vi i Europa ikke kunne have nogen Tanke,
 lade fare en Veilighed, ſom var givet ham i Hæn-
 derne, der kunde have gjort ham til en uind-
 ſkrænkter Herre over ſit Folkes Liv, Frihed og
 Guds: Dog ſiger jeg ikke dette i mindſte Hens-
 ſigt til at forringe denne ſtore Konges mange
 Dyder, hvis Egenskaber jeg veed ville i denne
 Henseende blive meget forringede i en Engelliſk
 Læſers Tanker: Men jeg holder for, at denne
 Mangel iblant dem er kommen af deres Uviden-
 hed om, endnu ikke at have bragt Statsſager til
 en Videndiſkab, ſom de mere ſkærpede og flygti-
 ge Hoveder i Europa have gjort; thi jeg erin-
 drer meget vel i en Samtale engang med Kon-
 gen, da jeg kom til at ſige, at der vare nogle
 Tusinde Bøger iblant os, ſkrevne over Regie-
 ringskonſten, at det gav ham (vertimod min
 Hensigt) ganſke ringe Tanker om vor Forſtand.
 Han tilſtod reent ud, at han baade havde Af-
 ſe for og ſoragtede alle Hemmeligheder, Raf-
 finering og Rænker, ſaa vel hos en Prints ſom
 hos en Miniſter. Han kunde ikke ſige, hvad
 jeg forſtod ved Statshemmeligheder, naar der
 ikke handlede om en Fiende eller medbeilende

Na:

Nation. Han indskrænkede Regieringskonsten til almindelig Sands og Fornuft, til Retfærdighed og Mildhed, til civile og criminelle Sagers hastige Afgiørelse, med nogle andre almindelige Hovedting, som ere ikke værd at komme i Betragtning: Og han gav det ud for hans Mening, at hvo som kunde faae to Kornar eller to Græsblade til at vore paa en Jordplet, hvor der forhen alene vorte eet, den vilde fortjene bedre af det menneskelige Køn, og gjøre sit Land mere væsentlig Tjeneste, end den hele politiske Afkom tilhøbe.

Dette Folkes Værdom er meget usuldkommen, da den alene bestaaer i Sædelæren, Historie, Poesie og Mathematik, hvori man maa tilstaae at de ere Mestere; men den sidste deraf anvendes aleneste til det, som er nyttigt i Livet, til Agerdyrkningens Forfremmelse, og alle Slags Bygningskonster, saa at den iblant os vilde blive lidet agtet: Men hvad Ideer, Entiteter, Abstractioner og Transcendentalia angaaer, da kunde jeg ikke indrive det mindste Begreb derom i deres Hoveder.

Ingen Lov der i Landet maa i Ord overgaae Tallet af Bogstaverne i deres Alphabet, som
be-

bestaaer alene i 22; men der er i Sandhed saa af dem, som endog gaae saa vidt. De ere udtrykte i de tydeligste og eensfoldigste Ord, hvori disse Folk ere ikke flygtige nok til at opdage mere end een Mening, og at skrive Forklaring over nogen Lov er en halsløs Forbrydelse. Hvad deres Domme i civile Sager eller Proces imod Forbrydere angaaer, da ere deres Formaliteter saa meget saa, at de have liden Marsag til at bryste sig af nogen usædvanlig Kyndighed i noget.

De have havt Bogtrykkerie, ligesaavel som Chineseerne, fra utænkkelige Tider; men deres Bibliotheker ere ikke meget store: thi Kongens, som holdes for det største, gaaer ikke over 1000 Bind, som er sat i et Gallerie af 1200 Fods Længde; deraf havde jeg Frihed at laane hvad Bog jeg vilde. Dronningens Snedker havde i et af Glumdalelitches Bærelser giort en Slags Træ-Maskine, 25 Fod høi, liig en staaende Stige, hvert Trin var 50 Fod langt. Det var rigtig en bevægelig dobbelt Stige, hvoraf den nederste Ende blev sat 10 Fod fra Muren i Kammeret. Den Bog, som jeg agtede at læse, blev sat paa Hæld op imod Væggen. Først gik jeg
op

op til det øverste af Stigen, vendte mig imod Bogen og begyndte ved det øverste paa Siden, og derpaa gik jeg til høire og venstre Side om trent en 10 Skrit, efter Liniernes Længde, indtil jeg havde faaet det noget neden under mine Dine, da jeg gik ned ad Trinene, indtil jeg kom til det nederste; siden gik jeg op igien, og begyndte paa den anden Side paa samme Maade, og derpaa vendte Bladet om, hvilket jeg let kunde gjøre med begge mine Hænder; thi det var saa tykt og stift, som et tyndt Bret, og i de største Folianter ikke over 18 eller 20 Fod langt.

Deres Stil er klar, mandig og jevn, men ikke pyntet; thi de søge ikke at undgaae nogen Ting mere, end at formere unødvendige Ord, eller bruge adskillige Talemaader. Jeg har igiennemlæst mange af deres Bøger, fornemmeligen i Historien og Sædelæren. Blandt andre forneiede jeg mig meget med en lille gammel Afhandling, som stedse laae i Glumdalelitches Sengenhammer, og tilhørte hendes Hofmesterinde, som var en alvorlig gammelagtig Dame, der læste moralske og gudelige Skrifter. Bogen handlede om det menneskelige Kiøns Skæbelig-

beligheder, og er lidet agtet, undtagen iblant
 Fruentimmer og den gemene Mand. Imidlertid
 var jeg dog nysgierrig for at see, hvad en
 Skribent der i Landet kunde sige i saadan en
 Materie. Aucthor igiennemgik alle de Europæis-
 ske Sædelæreres sædvanlige Hovedting, visen-
 de, hvor lidet, foragteligt og hielpelos et Dyr
 Mennesket er i sin egen Natur; hvor uformuen-
 de til at forsvare sig selv imod Lustens Stræng-
 hed eller vilde Dyrers Grumhed; hvor meget et
 Dyr overgik det i Styrke, et andet i Hastighed,
 det tredje i Forudseende, og det fjerde i Bind-
 skabelighed. Han lagde til, at Naturen havde
 vanslågtet i disse sidste Verdens aftagende Al-
 dre, og kunde nu alene frembringe smaa utidige
 Fostere, i Bgning mod dem i ældre Tider. Han
 sagde, det var meget fornøstigt at tænke, ikke
 alene at Menneskene havde i Begyndelsen væ-
 ret meget større, men endogsaa, at der havde
 været Kæmper til i forrige Tider, hvilket, som
 han beviste det af Historien og Beretninger, saa
 var det og stadfæstet ved de store Been og Ho-
 vedskaller, som ved Hændelse paa adskillige Stes-
 der i Riget vare opgravne, og som langt overs-
 gik vore Tiders almindelig indfundne Menneskes
 stør.

flægt. Han paaftod, at Naturens Love absolut udfordrede, at vi skulde i Begyndelsen have været skabte langt større og stærkere, ikke saaledes underkastede Døden af et meget lidet Tilfælde, saasom ved Faldet af en Tagsteen fra et Huus, eller en Steen, kastet af et Barns Haand, eller drukne i en liden Bæk. Af denne Maade at raisonnere paa drog Auctor adskillige moralske Aluvendelser, nyttige i Livets Førelse, men unødvendige her at igientage. Hvad mig angaaer, da kunde jeg ikke holde mig fra at overveie, hvor almindelig hans Gaver vare udbredte til at give Forskrifter i Sædelæren, eller i Sandhed rettere, Materie til Misforneielse og Fortrydelse over de Tretter vi opvække imod Naturen. Og jeg troer, efter en noiere Undersøgning, at disse Tretter maa ansees ligesaa ilde grundede iblant os, som de ere iblant det Folk.

J Henseende til deres Krigsfager, da bryste de sig af at Kongens Armee bestaaer af 176000 Godfolk og 32000 Ryttere; om det maa kaldes en Armee, som er sammensat af Kiøbmænd og Haandværksfolk i Kiøbstæderne, og af Bønder paa Landet, hvis Anførere ere alene Adelen og

Herremændene, uden Løn eller Betaling. De ere virkelig færdige nok i deres Øvelser, og under ganske god Tugt, hvori jeg saae ikke stor Fortieneste; thi hvorledes skulde det være anderledes, hvor enhver Bonde er under Commando af hans egen Jorddrot, og enhver Borger under Commando af de fornemmeste Mænd i hans egen Stad, som blive udvalgte efter den Venetianske Maade, ved at votere med smaa Kugler.

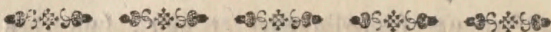
Jeg har ofte seet Garnisonen i Vorbrulgrud at drage ud for at exercere paa en stor Mark, af 20 Mile i Fjirkant, uden for Byen; de vare i alt ikke over 25000 til Fods og 6000 til Hest, men det var umueligt for mig at beregne deres Antal, formedelst det store Rum som de indtog. En Rytter paa sin store Hest var omtrent 90 Fod høj. Jeg har seet det hele Ryttarie paa et Commando=Ord at drage deres Sabler paa een Gang og svinge dem i Beiret. Man kan ikke i Forestillingen afbilde sig noget saa stort, saa henrykkende og saa forfærdeligt: det saae ud, som om mange Tusinde Lynlidsstraaler vare paa een Gang blevne udsendt fra alle Hjørner i Lusten.

Jeg

Jeg var begierlig efter at vide, hvorledes denne Prints, til hvis Herredømme der ikke var Udgang fra noget andet Land, kom til at tænke paa Armeer, eller at lære hans Folk at øve dem i Vaaben; men jeg blev snart underrettet baade ved Samtaler, og ved at læse deres Historier: Thi i en Tid af mange Aldre havde de været plagede med samme Sygdom, som det hele menneskelige Kien er underkastet: Aldelen strider ofte for Magt, Folket for Frihed og Kongen for et uindskrænket Herredømme. Hvilket alt, ihvorvel viseligen indrettet ved Rigets Love, var dog undertiden bleven overtraad af et af de trende Partier, og har mere end een Gang foraarsaget borgerlige Krige, hvoraf den sidste var lykkelig gen bragt til Ende under denne Printses Farfader i et almindeligt Forlig, og Krigsmagten, som da med sættes Samtykke var bleven indrettet, er stedsse siden bleven holdt til den strengeste Pligt.

Ottende Kapitel.

Kongen og Dronningen giøre en Reise til Grændserne; Author følger med dem. Maaden, paa hvilken han forlader Landet, meget omstændeligen berettet. Han kommer tilbage til Engeland.

Jeg havde stedse en stærk Indskydelse, at jeg engang skulde bekomme min Frihed igien, endskjønt det var umueligt at giette paa hvad Maade, eller giøre det ringeste Anlæg dertil med mindste Haab om Fremgang. Det Skib, hvorpaa jeg havde været, var det første, som man vidste, der nogensinde var kommen i Sigte af disse Kyster; og Kongen havde givet en streng Befaling, at, om nogentid et andet skulde lade sig see, skulde det tages i Land, og med alts dets Mandskab og Passagerer bringes paa en Kærre til Vorbrulgrud. Han havde megen Lyst til at forskaffe mig en Kone af min Størrelse, med hvilken jeg kunde have forplantet Afkom; men jeg mener, at jeg hellere havde villet døe, end komme i den Ulykke at efterlade mig Efterkommere for at holdes indelukte i Bure, ligesom tamme Canariefugle, og maaskee i Fremtiden

den at blive solgte omkring i Landet til Stands-
personer for Curiositeter. Man omgikkes mig
virkelig med megen Artighed, jeg var en stor
Konges og Dronnings Yndling, og hele Hof-
sets Forlystelse, men det var paa en Maade,
som ikke anstod den menneskelige Bærdighed.
Jeg kunde aldrig forglemme mine Børn, som
jeg havde efterladt mig hjemme; jeg mangtede
at være iblant Folk, som jeg kunde omgaaes
med paa lige Fod, og gaae omkring i Gaderne
og paa Marken, uden at være bange for at bli-
ve traad ihjel som en Frøe eller lille Hvalp; men
min Befrielse kom snarere end jeg ventede, og
det paa en Maade, som er ikke meget sædvanlig,
dens hele Historie og Omstændigheder jeg troes-
ligen skal fortælle.

Jeg havde nu været to Aar i dette Land, og
i Begyndelsen af det tredie fulgte Glumdalelitch
og jeg Kongen og Dronningen paa en Reise til
den sydlige Kant af Riget. Jeg blev, som sæd-
vanlig, ført i mit Reisebuur, hvilket, som jeg
forhen har beskrevet, var et meget beqvemt Kam-
mer af 12 Fods Bidde, og jeg havde ladet en
Hængematte fæste med Silkeceeb fra de øverste
fire Hjørner, for at betage Magten af Stødene,

naar en Tiener førde mig forved sig til Hest, som jeg undertiden forlangte, og jeg sov ofte i den, naar vi vare paa Reiser. Paa Taget af mit Kammer havde jeg ladet Smedkeren skære et Hul af en Guds Størrelse i Jærkant, for at give mig Luft i hedt Veir, naar jeg sov; dette Hul kunde jeg lukke med et Brædt, som kunde fjendes frem og tilbage i en Kende.

Da vi kom til Enden af vor Reise, fandt Kongen for godt at tilbringe nogle Dage paa et Slet, som han havde nær ved Glanflaenic, som er en Stad 18 Mile fra Havsiden. Glumdalelitch og jeg vare meget udmattede: jeg havde faaet en liden Forkølelse, men den stakkels Pige befandt sig saa slet, at hun maatte holde hendes Kammer. Jeg længtes efter at see Havet, som maatte blive det eneste Middel for mig til at undkomme, om det nogentid skulde skee. Jeg foregav, at jeg var slettere end jeg virkelig var, og forlangte Tilladelse at tage frisk Luft ved Seen med en Page, som jeg holdt meget af, og som man ofte havde betroet mig til: Jeg skal aldrig forglemme, med hvilken Uvilighed Glumdalelitch gav sit Samtykke dertil, ikke heller den strænge Befaling, som hun gav

Pagen

Pagen til at tage vare paa mig, udbrydende paa samme Tid i en Strøm af Taare, ligesom om hun havde havt noget Forvarsel om det, som skulde hændes. Drengen tog mig ud i min Væske, omtrent en halv Times Spadserevei fra Slottet, ned imod Klipperne ved Havbredden. Jeg befalede ham at sætte mig ned, og, da jeg havde løftet et af mine Vinduer op, kastede jeg mangt et forrigsfuldt stirrende Blik ud over Søen. Jeg befandt mig selv ikke ret vel, og sagde til Pagen, at jeg havde i Sinde at tage en Blum i min Koj, og haabede at den skulde giere mig godt. Jeg gik ind, og Drengen skød Vinduet tæt ned for at holde Kulden ude. Jeg faldt snart i Søvn, og alt hvad jeg kan giette, er, at, imedens jeg sov, var Pagen, som tænkte ingen Skade kunde skee, gaaen hen iblandt Klipperne, for at lede efter Fugle-Eg; thi jeg havde forhen seet ham fra mit Vindue, at gaae omkring og lede, og at have opsamlet eet eller to imellem Klosterne. Det maa være, hvad det vil; jeg fandt mig i en Hast opvækket ved et hæftigt Røl i Ringen, som var sæt i det øverste af min Væske, for des bekvemmeligere at føres. Jeg fornam, at min Kasse reiste sig
meget

meget høit op i Luften, og derpaa blev ført frem ad med en forfærdelig Hastighed. Det første Stød havde nær kastet mig ud af min Hængematte, men siden efter var Bevægelsen jevn nok. Jeg raabte mange Gange, men det var til ingen Nytte. Jeg saae til mit Vindue, men kunde intet see uden Skyerne og Himmelen. Jeg hørde et Bulder lige over mit Hoved, ligesom en Klappen af Binger, og da begyndte jeg at fornemme den jammerlige Tilstand, jeg var udi, at en Orn havde faaet Ringen af min Væske i hans Næb, med det Forsæt, at lade den falde paa en Klippe ligesom en Skælspade, og siden pille mit Legeme ud og opæde det; thi denne Fugls Tredskhed og Lugt gjør, at den kan opdage sit Næv paa en stor Afstand, omendskjønt bedre skjulet, end jeg kunde være inden et to Tommers Brædt.

Kort derefter fornam jeg, at Bulderet og Flagringen af Binger tog stærk til, og at min Kasse blev slængt op og ned ligesom et Skildt, naar det blæser; jeg hørde adskillige Slag og Stød, som efter mine Tanker bleve givne Ornen, (thi saaledes mener jeg vist, at det er gaaen til med den, som havde min Væske i Næbet,)

og derpaa i en Hast fornam jeg, at jeg faldt oven fra lige ned, som varede en Minut, men med saa utrolig en Hastighed, at jeg næsten mistede min Aande. Mit Fald blev standset ved et forfærdeligt Brusen, som lyde høiere for mine Øren end Vandfaldet i Niagara*, derefter var jeg ganske i Mørke nok en Minut, og derpaa begyndte min Væske at reise sig saa høit, at jeg kunde see Lyset fra det øverste af Vinduene, og nu fornam jeg, at jeg var falden i Søen. Min Væske, formedelst Tyngden af mit Legeme, det Løi, som var i den, og de brede Jernplader, som for Styrkes Skyld vare satte paa de fire Hjørner oven og neden til, faldt henved 5 Fod dybt i Vandet; jeg tænker, at Øren, som fløi bort med mit Buur, er bleven forfulgt af to eller tre andre, og nødte til at lade mig falde, imedens han forsvarede sig imod dem, som tænkte at tage Deel med i Byttet. De Jernplader, som vare fæstede til Bunden

H 5

af

* Niagara er en Fransk Colonie i Nord-Amerika, og Vandfaldet der gøres af de fire store Søer i Canada; det falder fra en steil Klippe, hvis perpendiculaire Høide er 137 Fod, og det siges at være hørt 15 Mile.

af min Væske, og som vare de stærkeste, have holdt Egeværkten imedens den faldt, og hindret den fra at blive slagen i Stykker af Bandet. Enhver Jure var vel sammenføiet, og Døren gik ikke op paa Hængsler, men var til at skyde op og ned, ligesom mine Vinduer, hvilket gjorde mit Kammer saa tæt, at meget lidet Vand kom ind. Det var med megen Vanskelighed, at jeg kom ud af min Kojе, efterat jeg først havde været at fraskyde Draglugen paa Loftet, hvorom forhen er talt, og som var gjort for at indlade Luft, formedelsk Mangel af hvilken jeg nær var kvalt.

Hvor ofte søttede jeg mig da hos min kiære Glumdalelitch, som een eneste Time havde stilt mig saa langt fra! og jeg maa sige med Sandhed, at midt i min egen Ulykke kunde jeg ikke holde mig fra at bejanne min stakkels Anne, formedelsk den Sorrig, som hun maatte udstaae over mit Tab, Dronningens Unaade, og hendes Ulykkes Undergang: Maaskee saa Reisende have været i større Nød og Elendighed, end jeg var i disse Omstændigheder, da jeg ventede hvert Dieblisk at see min Kasse slagen i Stykker, eller i det mindste omkasket af den første stærke Blæst
eller

eller reisende Vølge; Een eneste Rudes Sønderbrydelse havde strax været Døden, ikke heller kunde noget have beskyttet Vinduerne, uden det stærke Jernværk, som var sat paa den yderste Side, for at forekomme Tilfælde paa Reiser; jeg saae Bandet at trænge sig ind igiennem adskillige Sprækker, endskient de vare ikke store, og jeg søgte at stoppe dem det beste, jeg kunde; jeg var ikke i Stand til at opløste Løstet paa min Kasse, som jeg ellers vist havde gjort, og sat mig der oven paa, hvor jeg i det ringeste maatte have ræddet mig nogle Timer længere, end naar jeg var indelukt deri. Eller om jeg undgik denne Fare i et par Dage, hvad kunde jeg dog vente uden en jammerlig Død, formedelst Hunger og Kuld? jeg var 4 Timer i disse Omstændigheder, ventede, og virkeligen ønskede, hvert Dieblis at være mit sidste.

Jeg har allerede berettet Læseren, at der var to stærke Kramper fæstede paa den Side af min Kasse, som havde ingen Vinduer, og hvori den Tiener, som pleiede at føre mig til Hest, stak et Læderbelte, og spændte det om sin Vest. Medens jeg var i denne trostesløse Tilstand, hørte jeg, eller i det mindste bildte mig ind at høre
noget,

noget, som skrubbete paa den Side af min Veste, hvor Kramperne vare fæstede, og strax efter indbildte jeg mig, at Vesten blev dragen eller halet langs ad Soen; thi nu og da mærkede jeg et stærkt Klok, som kom Bolgerne til at reise sig til det øverste af mine Vinduer, og lod mig næsten i Mærke. Dette gav mig noget svagt Haab om Rædning, omendstient jeg var ikke i Stand til at forestille mig, hvorledes den kunde udføres. Jeg dristede mig til at opskrue een af mine Stole, som stedse stode faste til Gulvet, og der jeg med megen Møie havde skruet den fast igien lige under Draglagen, som jeg nyelig havde aabnet, stod jeg op paa Stolen, og satte min Mund saa nær som jeg kunde til Hullet, og raabte høit, og det i alle de Sprog, som jeg forstod. Siden bandt jeg mit Tørklæde paa en Stok, som jeg sædvanligen brugte, stak den op igiennem Hullet, og soingede den nogle Gange i Beiret, paa det at om nogen Baad eller Skib var i Nærheden, Folkene da maatte slutte, at et ulykkelig Menneske var indelukket i Kassen.

Jeg fornam ingen Virkning af alt det, jeg foretog mig, men tydeligen mærkede, at mit

Huus

Huus blev bevæget af Sted, og i en Times Tid eller mere, at den Side af Kassen, hvor Kammerne vare, og havde ingen Binduer, stødte imod noget, som var haardt: jeg frygtede, at det var en Klippe, og befandt mig at blive mere kastet, end tilforn. Jeg hørde tydeligen et Bulder paa Loftet af mit Kammer, ligesom af et Toug, og en Skubben deraf i det det gik igiennem Ringen, derpaa fornem jeg, at jeg blev ophidsset efterhaanden i det mindste 3 Fod høiere, end jeg var tilforn; hvorpaa jeg igien stak min Stok ud med Torklædet paa, raabende om Hielp indtil jeg var næsten hæs. Til Svar derpaa hørde jeg et stort Raab, som blev tre Gange igientaget, hvilket gav mig saadan en henrykkende Glæde, som ikke kan fattes, uden af dem, som føle den. Nu hørde jeg en Trampen over mit Hoved, og een at raabe høit igiennem Hullet paa Engelsk: Om der var nogen neden under, skulde han tale; jeg svarede, at jeg var en Engelskmand, som af en ond Skiebne var bragt i den største Elendighed, som et Menneske nogentid geraadede i, og bad ved alt det, som var bevægende, at blive befriet af dette mørke Fængsel, som jeg var udi. Nøsten svarede, at jeg var
sik.

sikker; thi min Kasse var fæstet til deres Skib, og Tømmermanden skulde strax komme og sauge et Hul i Loftet, saa stort, at jeg kunde drages derigjennem: Jeg svarede, at det gjordes ikke fornødent, og det vilde tage formegen Tid bort; thi der var intet andet at gjøre, end at een af Folkene stak sin Finger ind i Ringen, og tog Kassen op af Seen ind i Skibet, og siden ind i Kapteinens Kabinette. Mogle af dem, da de hørde mig tale saa vildt, tænkte jeg var gal, andre loe; thi det vilde virkelig ikke komme mig i Hovedet, at jeg nu var iblandt Folk af min egen Størrelse og Styrke. Tømmermanden kom, og i saa Minuter saugede en Abning af 4 Fod i Firkant, og derefter satte en liden Stige ned, som jeg gik op paa, og derved blev jeg indtagen i Skibet i en meget slet Tilstand.

Skibsfolkene vare alle meget forundrede, og gjorde mig mangfoldige Spørgsmaal, som jeg ingen Lyst havde at besvare: jeg blev ligesaa meget forvirret ved Synet af saa mange Overge; thi jeg tog dem derfor, efterat jeg i saa lang Tid havde ventet mine Dine til at see de forfærdelig store Folk, som jeg havde forladt: Men Kapteinen, Mr. Thomas Wilcocks,

en ærlig brav Mand fra Shropshire, som mærkede, at jeg var færdig at falde i Alsnagt, tog mig ind i hans Kabinette, gav mig noget Hiertes styrkende at vedergænge mig paa, lod mig lægge ind paa hans egen Seng, og raadede mig at tage en liden Hvile, som jeg meget behøvede. Førend jeg lagde mig til at sove, lod jeg ham vide, at jeg havde noget kostbart Bøsskab i min Kasse, som var for got til at miste, nemlig en fin Hængematte, en smuk Geldseng, to Stole, et Bord og et Skrin; at mit Kammer var betrukket, eller rettere, udstoppet paa alle Sider med Silke og Bomuld; at, om han vilde lade een af hans Folk bringe mit Skab ind i hans Kabinette, vilde jeg der aabne det for ham, og vise ham mit Gods. Da Kapteinen hørde jeg talte saadanne Urimeligheder, tænkte han jeg var rasende: imidlertid lovede han mig dog, (jeg mener, for at stille mig tilfreds,) at give den Ordre, som jeg forlangede; og da han var gaaen op paa Dækket, sendte han nogle Folk ned i mit Skab, hvorfra de, som jeg siden fornam, optog alt mit Tøj, og rev Udstopningen af; men Stole, Skrinet og Sengestedet, saasom de vare skrævede fast i Gulvet, bleve meget for:

fordervede, fordi Skibsfolkene vidste ikke at omgaaes dermed, men rev dem op med Magt. Siden slog de nogle Bræder fra til Skibsbrug, og der de havde faaet alt det, de havde Lyst til, lode de Skrovet falde i Søen, hvilket formedelst de mange Huller, det havde faaet i Bunden og paa Siderne, sank lige ned: Jeg var i Sandhed glad, at jeg ikke var en Tilskuer af denne Ødelæggelse, som de gjorde; thi jeg er vis paa, at det vilde have rørt mig meget, ved at bringe mig i Tankerne de forrige Tildragelser, som jeg hellere ønskede at forglemme.

Jeg sov i nogle Timer, men blev stedse foruroliget med Drømme om det Sted, som jeg havde forladt, og de Farer, jeg havde undgaaet; dog, da jeg vaagnede, fandt jeg mig meget bedre. Klokken var nu næsten Otte om Aftenen, og Kapteinen befalede, strax at tillæpe Aftensmaden, menende, at jeg havde fastet længe nok. Han omgikkes mig med megen Høflighed, da han mærkede, at jeg ikke saa vildt, eller taledes urimeligen, og, da vi vare alene, bad mig give sig Efterretning om mine Reiser, og ved hvad Hændelse jeg kom til at være udsat til

til at drive paa Søen i den overmaade store Træ-Kasse. Han sagde, at han henimod Klokkeren Tolv om Middagen, der han saae igien: nem sin Kikkert, var bleven mig vaer langt borte, og meente, at det var et Skib, som han havde i Sinde at prae, saasom han var ikke langt af hans Cours, i Haab at fiske noget Skibsbrød, da hans eget begyndte at mangle. At, da han var kommen nærmere, og fornam han havde taget feil, sendte han den lange Baad ud for at eftersee hvad det var, men hans Folk kom forskrækkede tilbage og svor paa, at de havde seet et svømmende Huus; at han loe over deres Daarlighed, gik selv i Baaden, og lod hans Folk tage et stærk Toug med sig; at, siden Veiret var stille, han roede nogle Gange omkring mig, blev mine Vinduer vaer, og det Jernværk, som beskyttede dem; at han saae de to Kramper, som sad paa den Side, der var ganske af Bræder, uden Vindue, hvorpaa han befalede hans Folk at roe til den Side, giøre Touget fast i en af Kramperne, og hale min Kiste (som de kaldte den,) til Skibet; Da den var kommen dertil, lod han et an-

det Loug gjøre fast i Ringen, som var oven paa, og lod min Kiste hidse op med Eridser, men alle Matroserne kunde ikke faae den høiere end 2 eller 3 Fod. Han sagde, at de saae min Stok og Tørklæde staa ud igiennem Hullet, og sluttede, at noget ulykkelig Mand var indeluxket deri. Jeg spurgte, om han, eller hans Folk, havde seet nogle usædvanlig store Fugle i Luften paa den Tid, han først blev mig vaer? Hvortil han svarede, at, da han talede med hans Folk herom, medens jeg sov, een af dem sagde, han havde seet tre Orne flyve mod Nord, men mærkede ikke at de vare større end sædvanlig, hvilket jeg mener maa tilskrives den store Høide, de vare udi, og han kunde ikke giætte Aarsagen til mit Spørgsmaal. Derefter spurgte jeg Kapteinen, hvor langt han regnede, at vi maatte være fra Land? han sagde, at efter det bedste Bestik, han kunde gjøre, vare vi i det ringeste 100 Mile; jeg forsikrede ham, at han maatte tage feil, henvend Halvdelen; thi det var ikke over to Timer, efterat jeg havde forladt Landet, hvorfra jeg kom, førend jeg saldt i Søen. Hvorpaa han begyndte igjen at tænke,

te, at min Hierte var forvirret, hvilket han lod mig forstaae, og raadede mig at lægge mig i Sengen, som han havde ladet giøre tilrette for mig: jeg forsikrede ham, at jeg var ganske vel vederqvæget ved hans gode Behandling og Selskab, og var ligesaa fuldkommen ved mine Sandser, som jeg nogentid havde været; derpaa blev han alvorlig, og spurgde mig reent ud, om jeg ikke var foruroliget i Samvittigheden over nogen særdeles stor Forbrydelse, for hvilken jeg var bleven straffet efter en Kyrstes Befaling med at udsættes i Kisten, ligesom store Forbrydere i nogle Lande ere blevne udsatte paa Søen i et utæt Skib uden Levnetsmidler: thi endskjønt det skulde gjøre ham ondt, at have taget saa flet et Menneske ind i sit Skib, vilde han dog give mig hans Bøste, at sætte mig sikker i Land i den første Havn, som han kom til. Han sagde videre, at hans Mistanke var bleven meget forøget ved noget urimeligt Snak, som jeg først havde sagt til Matroserne, og siden til ham selv, angaaende min Kasse eller Kiste, saavel som og ved mit selsomme Duesyn og Opførsel, da jeg spiste Aftensmad.

Jeg bad ham have Taalmodighed at høre mig fortælle min Historie, hvilket jeg oprigtig gi orde fra den sidste Gang, jeg forlod Engeland, og indtil det Dieblis, han først blev mig vaer; og ligesom Sandhed stedse trænger sig ind i fornuftige Gemytter, saa blev og denne ærlige og brave Mand, som havde nogen Smag paa Lærdom, og meget god Forstand, strax overbevist af min Oprigtighed og Sandruehed. Men, for mere at bestyrke alt det jeg havde sagt, bad jeg ham at give Drede, at mit Skrin maatte blive bragt ind, hvortil jeg havde Nøglen i min Lomme; (thi han havde allerede sagt mig, hvorledes Eklisfollene havde handlet med min Kasse;) jeg aabnede det i hans egen Nærværelse, og viste ham den liden Samling af Kariteter, som jeg havde gjort i det Land, hvorfra jeg paa saa selsom en Maade var befriet. Der var den Kam, som jeg havde gjort af Stumperne af Kongens Ekiag, og nok en anden af samme Materialier, men som vare fæstede i en Næglespaan af Hans Majestets Tommelfinger, som tiende til Bag eller Rng derpaa. Der var en Samling af Syenaale og Knapenaale,

pennaale, fra een Rod til tre Qvarteer lange;
fire Bremsebraadde, lige en Snedkers Søm;
noget Afkæmning af Dronningens Haar: en
Gulbring, som hun engang forærede mig paa
en meget høflig Maade, i det hun tog den
af hendes Lillefinger og fastede den over mit
Hoved ligesom et Halsbaand. Jeg bad Kap-
teinen, at han vilde behage at imodtage den-
ne Ring, som et Bederlag for hans Høflige
heder, men han afflog det ganske; jeg viste
ham en Ligtorn, som jeg med egen Haand
havde skåret af en Kammer-Frødens Taae:
den var af Størrelse omtrent som en Kentist
Pipping, og saa haard, at jeg efter min Hiem-
komst til Engeland lod den udhule til et Bæ-
ger, og indsatte i Sølv; tilsidst bad jeg ham
at betragte de Buxer, som jeg havde paa,
hvilke vare giorte af en Muses Skind.

Jeg kunde ikke nøde ham til at imodtage
noget uden en Tieners Tænd, som jeg saae,
at han meget nøie betragtede, og jeg mærke-
de at han Lyft dertil. Han modtog den med
mere Taksigelse, end saadant Lapperie var værd.
En uersfaren Feltskier havde af Feiltagelse ud-
draget den af een af Glumdaleclitche's Tienere,

som var beladt med Tandpine; men den var ligesaa frisk som nogen anden i hans Hoved: jeg gjorde den reen og lagde den i mit Skrin; den var omtrent 1 Fod lang, og 4 Tomme i Giennemsnit.

Kapteinen var meget vel fornøiet med den tydelige Esterretning, som jeg havde givet ham, og sagde: Han haabede, naar vi kom tilbage til Engeland, at jeg vilde tiene Verden med at beskrive og udgive den. Jeg svarede, at jeg meente, vi havde alt for stort Forraad paa Reisebeskrivelser; at intet nu omstunder kunde gaae igiennem, som ikke var usædvanligt, hvori, jeg tvivler paa, at en Deel Aucthores havde seet mindre paa Sandhed, end paa deres egen Forsængelighed eller Fordeel, og uvidende Læseres Fornøielse; at min Historie kunde indeholde lidet uden almindelige Begivenheder, naar deri ikke var de zirlige Beskrivelser paa fremmede Planter, Træer, Fugle og andre Dyr, eller vilde Folks barbariske Skikke og Afgudsdyrkelse. Dog takkede jeg ham for hans gode Tanker, og lovede at tage Sagen i Betragtning.

Han

Han sagde, at han undrede meget over een Ting, som var at høre mig tale saa høit, og spurgde, om enten Kongen eller Dronningen der i Landet var tunghør; jeg sagde, at jeg havde været vant dertil næsten i to Aar, og at jeg undrede ligesaa meget over hans og hans Folkes Røst, som syntes for mig alene at hviske, og dog kunde jeg høre dem ganske got; men naar jeg talede der i Landet, var det ligesom naar een paa Gaden taler til en anden, som seer ned fra Spidsen af et Kirke-Taarn, med mindre jeg var sat paa et Bord, eller nogen holdt mig i sin Haand: jeg sagde ham, at jeg ligeledes havde lagt Mærke til en anden Ting, nemlig, at, da jeg først kom ind i Skibet, og Matroserne stode alle omkring mig, jeg meente, at de vare de mindste foragteligste Dyr, jeg nogentid havde seet; thi, imedens jeg var i denne Printsers Land, kunde jeg aldrig fordrage at see mig selv i et Speil, efterat mine Dine vare vante til at see disse store Folk, efterdi Sammenligningen gav mig et alt for foragteligt Begreb om mig selv. Kapteinen sagde, at, medens vi spiste Aftensmad, mærkede han, at jeg saae paa en-

hver Ting med en Slags Forundring, og at jeg undertiden syntes neppe at kunne bære mig for at lee, hvilket han ikke vidste hvorledes han skulde forstaae, men tilskrev det en Uorden i min Hjerne. Jeg svarede, at det var sandt, og jeg undrede selv hvorledes jeg kunde holde mig derfra, da jeg saa at hans Gæde vare ikke større end en Serfsilling, en Svineskinke neppe at være en Mundfuld, et Bæger ikke saa stort som en Rødskaal, og saaledes blev jeg ved at beskrive Resten af hans Huusgeraad og Provision; thi endskjønt Dronningen havde ladet gjøre et lidet Geschiet af alt det som jeg behøvede, medens jeg var der, vare dog mine Tanker ganske opfyldte med de Ting, som jeg saa omkring mig, og jeg saa igiennem Fingre med min egen lille Skabning, som Folk gjøre med deres egne Feil. Kapteinen forstod ganske got mit Speg, og for Speg svarede med det gamle Engelske Ordsprog, at han troede, at mine Dine vare større end min Mave; thi han mærkede ikke at jeg havde megen Appetit, endskjønt jeg havde fastet den hele Dag, og, da han blev ved at spøge, sagde, at han gierne havde villet give

100 Pund for at have seet min Vesse i Dre-
nens Næb, og siden da den faldt fra saadan
en Heide ned i Søen, hvilket vist vilde ha-
ve været et forbavsende Syn, og dets Bes-
krivelse værd at overlevere Efterkommerne;
thi det havde saa megen Overeensstemmelse
med Phaeton, at han kunde ikke holde sig
fra at anvende den Fabel, endskiønt jeg gjorde
ikke meget af Indfaldet.

Kapteinen, som havde været i Tonguin,
var paa hans Tilbagereise til England dre-
ven imod Nord:Øst, paa 44 Graders Bred-
de og 143 Graders Længde, men da han fik
Passatvind to Dage efterat jeg var kommen
ombrøbe til ham, seilede vi længe mod Søn-
den og med Kysterne af Nye Holland; vi
holdt vor Cours Vest = Syd = Vest, og siden
Syd = Syd = Vest, indtil vi kom forbi det go-
de Haabs Forbjerg. Vor Reise var meget
lykkelig, men jeg vil ikke gjøre Læseren Ulei-
lighed med en Dagbog derover. Kapteinen
kastede Ankere i een eller to Havne, og ud-
sendte den lange Baad efter Victualier og
frisk Vand, men jeg gik ikke ud af Skibet,
førend vi kom til Downs, hvilket skede den
3die

3die Junii 1706, omtrent 9 Maaneder efter: at jeg var sluppen løs. Jeg tilbød Kapteinen at beholde mit Gods til Pant for Fragtens Betaling; men han forsikkrede, at han ikke vilde have en Skilling. Vi toge en venlig Afsked fra hinanden, og jeg fik ham til at love at besøge mig i mit Huus i Redriff: jeg leiede en Hest og en Veiviser for 5 Skilling, som jeg laante af Kapteinen.

Da jeg var paa Veien, og saa de smaa Huse, Træer, Fæ, og Folk, tænkte jeg, at jeg var i Lilliput: jeg var bange for at træde paa enhver Reisende, som jeg mødte, og ofte raabte høit, at de skulde gaae af Veien; saa at jeg et Par Gange nær havde saaet en brudde Pande for min Urimelighed.

Der jeg kom til mit eget Huus, som jeg var nødt til at spørge efter, og een af Følkenes lukte Døren op, bukkede jeg mig ned for at gaae ind, (ligesom en Gaas under en Port,) thi jeg var bange at støde mit Hoved. Min Kone kom løbende for at omfavne mig, men jeg bukkede mig neder for hendes Kne, thi jeg tænkte, at hun ellers ikke

funde

kunde naae min Mund. Min Datter knælede for at begiere min Belsignelse, men jeg kunde ikke see hende, førend hun reiste sig op, eftersom jeg saalænge havde været vant til at staae med mit Hoved og Dine oprettede imod en Heide af 60 Fod og derover; derpaa gik jeg hen og tog hende op med den ene Haand ved Kiolen. Jeg saae ned paa Folkene, og et Par Benner, som vare i Huset, ligesom de havde været Dverge, og jeg en Kiæmpe: jeg sagde til min Kone, at hun havde været alt for sparsommelig; thi jeg fornam, at hun havde jultet sig selv og hendes Datter saaledes, at de vare blevne til intet. Kortelig: jeg opførde mig saa selsom, at de vare alle af Kapteinens Tanker, da han først saae mig, og menede, at jeg havde mist min Forstand. Dette anfører jeg, som et Exempel til at vise, hvor stor Magt Bane og Indbildning have.

I kort Tid kom jeg, min Familie og Benner til at forstaae hverandre ret; Men min Kone paastod, at jeg aldrig skulde gaae til Søes mere, omendskjønt min flette Skiebne vilde

vilde saa have det, at hun kunde ikke hindre
 mig derfra, som Læseren herefter vil faae at
 vide. Imidlertid slutter jeg her den Anden
 Deel af mine uhyggelige Reiser.

